

l'altra mirada

Número 24 - gener 2014

Emili Darder
fundació

ATENEU
PERE MASCARÓ

VOLEM CELEBRAR
EL NOSTRE 40 ANIVERSARI
AMB TU!

**Molts d'anys!
i gràcies GOB**

índex

- 02 Editorial
- 03 Llei d'amnistia urbanística **Antoni Alorda**
- 05 Seguretat ciutadana i símbols **Miquel Àngel Mas**
- 07 Llei de finançament dels Consells **Joan Font Massot**
- 08 Denunciem la Llei de símbols a l'ONU **Margalida Capellà Roig**
- 09 Li diuen civisme però és repressió **Neus Truyol Caimari**
- 11 Els Països Catalans decidim autodeterminació **Magí Moranta**
- 12 Prebes de cirereta
- 13 La Conselleria d'Educació provoca nova vaga **Nanda Ramon**
- 14 Pensions: claudicació als desitjos de la *troika* **Rafel Borràs**
- 16 Robar als pobres per donar-ho als rics **Pere Sampol i Mas**
- 17 Torcebraços hotel·ler amb la societat balear **Macià Blàzquez**
- 18 Jornades sobre turisme sostenible **Miquel Rosselló**
- 20 La realitat d'un somni col·lectiu **Cristina Canet**
- 21 Campanya extraordinària de suport **Josep Valero**
- 22 Reparació revista Namasté **Alberto D. Fraile**
- 23 Fòrum *ets-menorca* **Borja Pellejero Garriga**
- 24 Artà; recollida selectiva porta a porta **Jaume Alzamora**
- 26 Iniciativa Verds-EQUO Menorca **Oscar Garcia Febrero**
- 28 L'entrevista **Damià Bover Trobat**
- 33 L'altra "escollada" **Tomeu Martí i Florit**
- 34 El procés 1001 i l'antifranquisme **David Ginard**
- 35 Cimera de Varsòvia **Ignasi Barjau**
- 36 Trinxera municipal: Sineu **Llorenç Carrió**
- 38 El món sense albatros **Miquel Àngel Llauger**
- 39 Antònia Font **Macià Calafat**
- 40 31D: els premis de l'honor i la gratitud **Nanda Ramon**

editorial

El 2013, un any que es pot resumir amb la paraula "regressió"

Miquel Rosselló

President de l'Ateneu Pere Mascaró

El PP i el Govern Central, vergonyosament defensors de la seva corrupció, que ha arribat a sostres insospitats, s'ha especialitzat en tornar enrere en tot. La recentralització és clamorosa, especialment en allò que afecta als municipis que se'ls vol convertir en òrgans de pura gestió administrativa, com en temps del Franquisme.

La repressiva llei de seguretat, acompanyada de la compra per part del Ministeri de l'Interior de tanquetes antdisturbis, és una prova més de la deriva autoritària d'aquest Govern, que vol impedir l'entrada d'immigrants pels "murs" de Ceuta i Melilla instal·lants les criminals concertines.

Una nova llei de l'avortament que ens retroteu al final del franquisme i que deixa a Ruiz Gallardón i el seu maquillatge de progrés, a l'extrema dreta i a Rouco Varela caminant com els crancs, cap enrere, sense ni adonar-se que els aires del nou Papa van en una altra direcció.

Una negativa total a modificar la Constitució i molt manco a permetre l'exercici del dret democràtic a decidir del poble català. I un sistema judicial cada cop més caspós que comet l'ignominia de mantenir, ja fa quatre anys, a la presó a Arnaldo Otegui, en base a una llei clarament antidemocràtica. A ell que és l'artífex de l'evolució de l'esquerra abertzale cap a posicions democràtiques, així li paguen.

Els que sí caminen cap endavant i mirant al futur és el col·lectiu de presos polítics bascs.

I què dir del Govern Bauçà, que ja no necessita ni en Delgado per fer polítiques antisocials, antidemocràtiques i contra la cultura. El TIL, la llei de símbols, la nova llei del sòl, les mesures represives contra docents són solament una petita mostra del seu tarannà. I el Batlle de Palma que semblava que en tenia un altre de més moderat, amb la nova ordenança municipal ens ha resultat ésser el Gallardón de Mallorca.

S'anuncia una baixada significativa de la població a les illes, de les més altes de l'Estat Espanyol, però no surt ningú del Govern a explicar que això és l'explicació més clara de la petita davallada de l'atur, que continua tenint unes dades obscenes i inhumanes.

Fins quant haurem de suportar titulars que ens parlen d'una temporada turística excel·lent si aquesta no dona feina als aturats?. O escoltar que per les Borses més importants del món, entre elles la de Madrid, el 2013 ha estat un bon any?. I pels milions de persones afectades per la crisi què?. Mentre l'economia en majúscules estigui divorciada de les persones, mal anem.

Però no tot ha anat malament. Ha estat un any de moltes i grans mobilitzacions. El poble pren consciència que cal lluitar si volem canviar les coses. No de bades n'hi ha que pensen que cal incrementar la repressió..

EQUIP DE REDACCIÓ

Disseny i maquetació

Alexandre Charles Rolland

Consell de Redacció

- Llorenç Carrió Crespi	- Miquel Rosselló del Rosal	
- Gabriel Pérez Alzina	- Maria Salleras Juan	- Lila Thomàs i Andreu
- Nanda Ramon Tous	- Pere Sampol Mas	- Josep Valero González

l'ull crític

La llei d'amnistia urbanística (altrement dita “del sòl”)

Antoni Alorda

Ex-diputat de MÉS per Mallorca

El Bauzá candidat ens havia promès una llei del sòl consensuada i que en parlaríem molt. Fins i tot deia que no l'havia d'elaborar el Govern, sinó el Parlament. Ens ha tornat enganyar. Què en queda d'aquell Bauzá que feia bandera del diàleg? Res. No en queda res. Ni ombra. Ens va entrar en matèria... per decret llei: exonerant les urbanitzacions clandestines dels serveis bàsics, eliminant avaluacions d'impacte ambiental i facilitant la construcció en sòl rústic, urbanitzacions senceres en sòl rústic protegit. Tota una recepta per sortir de la crisi...

Company ens deia que consensuaria... ni ens ha contestat a les al·legacions (tot i que reconeix que en les al·legacions i les 240 esmenes “ens ho hem currat”, agraïts pel reconeixement, *noblesse oblige*).

L'anterior legislatura presentàrem una llei del sòl al Parlament, després de mesos de parlar-ne amb polítics i tècnics municipals i dels consells. El PP i UM digueren que estava bé... però era massa llarga. Ara sabem el què. Bé, se'ns confirma una intuïció que teníem. Una intuïció amb fonament, ja són molts d'anys de política urbanística a les Illes Balears.

Com sabérem perquè aturaren el Pla Hidrològic, els mateixos motius pels quals aprovaren una llei per urbanitzar Son Bosc o desprotegir Ses Fontanelles: se tracta de poder urbanitzar espais protegits, se tracta d'eliminar càrregues als promotors i, per tant, carregar-les als ajuntaments, als ciutadans en definitiva (perquè qualcú ho acaba pagant, això no ho oblidem: reparau sinó en el cas de la polèmica per una zona verda de Manacor). Els molestaven les mesures de protecció del paisatge, el patrimoni i el sòl rústic, que han desaparegut del seu text.

I Bauzá encara té barra de dir, en un debat de política general, que s'han esbucats els apartaments de Ses Covetes gràcies a ell... i amb recriminacions al PSM! Al PSM que havia pleidejat 20 anys amb el GOB contra les autoritats del PP! Però, què els donen?

Finalment, la llei mantén l'arquitectura i el gruix de la llei de l'anterior legislatura, després de llevar-li l'ordenació del territori (supòs que per justificar allò de què era llarga...) i, sobretot, tota la regulació del sòl rústic, què queda en la llei del 97...

Bé, tota, tota no, perquè, de tocar-la, la toquen: han modificat allò que els hi pica, i totes i cada una de les novetats són en un sentit desenvolupista, totes. De fet, després de la informació pública, han incorporat una bomba: la regularització de tota quanta construcció clandestina prescrita hi hagi, milers i milers d'edificis. De manera que aquesta novetat ha esdevingut el veritable títol de la llei: se n'han temut els periodistes que és el títol mediàtic de la llei: la llei de l'amnistia urbanística. Una potència turística mundial fa una llei del sòl i el títol mediàtic: és llei d'amnistia urbanística... És ben trist.

Company ens havia presentat un document a la Unió Europea. “*la agricultura de las Islas en peligro de extinción*”. Hi feia una pregunta interessant: ¿Por qué la agricultura de Baleares no funciona? Resposta: “*Elevado precio de la tierra fruto de la presión del mercado inmobiliario de segundas residencias y de la terciarización*”. Aquesta és la diagnosi que el Govern envia a Europa. La compartim.

Els estudis de les DOT, dels anys 90, afirmaven que un dels principals problemes de l'urbanisme de les Illes Balears eren la rururbanització i la *hongkongnització* del territori. Són termes literals, termes del PP. ■ ■ ■

I quina solució ens duu el Govern? Blindar milers d'edificis contraris a normativa. Edificis que ara tornaven vells i sentien al clatell els efectes d'estar fora d'ordenació: idò el PP els allibera de pressió. Bauzá els perdona.

Davant una amnistia tan espectacular, se suposa que hi hauria d'haver retxes vermelles: excloure-ne segons quines aberracions: per localitzacions impactants, per exemple; per altures impròpies, per una ocupació excessiva de la finca, per evitar xivius de plàstics i urallites que proliferen per fora vila... Idò no. Cap límit.

Com a mínim, podríem aprofitar per treure'n millores territorials o paisatgístiques, aprofitar la pastanaga d'una plusvàlua tan sucosa per exigir cosa: imposar alguna demolició parcial, eliminar alguns materials, crear pantalles visuals, sembrar arbres... Idò no. Res. Cap condició ambiental o paisatgística. Res de res.

Bé, una, pagar. I no gaire pel profit que en treuen, sobretot al litoral. És una barbaritat, una barrabassada. Un plantejament que fa de millor condició l'infractor que el complidor. Als qui els havien obert expedient, els hi havien posat multa del 50 al 200% del valor d'allò executat, i llavor esbucats! Als que ara es legalitzin els demanarem el 10%. Però, si algú té ordre de demolició dictada, no es podrà legalitzar... És una loteria.

Potser n'haguéssim pogut parlar. D'edificis anteriors a l'any 90, per exemple, a canvi d'un setge estricte als pecats més greus, i sempre, naturalment, a canvi de millores territorials sensibles, de què el paisatge i el sòl rústic hi sortissen guanyant. Però el PP tira pel dret totsol: legalització arreu.

La Bíblia del PP, el programa (amb el títol infame "*Las Islas Baleares que queremos todos*"), no en diu res.

Tot i que sí que parla de la llei del sòl, diu per exemple: "*En la ley del suelo contemplaremos la regulación, especialmente de los suelos urbanos, para evitar que carezcan de los servicios imprescindibles*"

Seria molt aclaridor pegar un bot a Muleta per comprovar allà, *in situ*, què volia dir el PP amb "*los servicios imprescindibles*". El Govern acaba de dir que són sòls urbans perquè tenen tots els serveis! Però no els té i ja avançam que caldrà un pla de dotació de serveis. I no és que ho digui jo: ho ha dit el batle de Sóller, del PP, un batle que demana al jutge què ha de fer, perquè no ho sap: els tècnics municipals li diuen que Muleta no es pot considerar urbà, però el Govern li ha dit al promotor, que sí.

El Govern, ni ajuntaments ni consells, és el Sr. Company qui diu què és urbà i què no. Uns terrenys protegits, que estan inclosos a la llei d'espais naturals. Surten a un plànol publicat en el butlletí oficial grafiats com a espai protegit.

I vet aquí una altra mentidota del Partit Popular. Ens han dit a la seu solemne del Parlament que no desclasificaven cap dels espais protegits l'anterior legislatura. Te descuides un poc... i ja han firmat que Muleta és urbà.

Com ho intenten amb Cala Blanca: allà, a diferència de Muleta que l'ajuntament n'és promotor, això després que el PP s'hagués manifestat per la seva protecció! Però aquell intent va fracassar perquè el Consell de Mallorca va dir que *na-nai*.

En canvi, avancen a Ses Fontanelles, una zona humida que hauria de ser ZEPA europea.

El Cavall d'Àtila del PP torna amb forces renovades i trepitja trepitja trepitja i trepitja... Ja saben, com aquella ciutat italiana que té una torre inclinada.

Però la llei és llarga i més llarga encara la llista de problemes urbanístics del país, potser que seguim un altre dia... **F**

Seguretat ciutadana i símbols, lleis que ataquen la llibertat d'expressió

Miquel Àngel Mas

Advocat

El passat dia 19 de desembre s'aprovà la Llei de Símbols pel Parlament Balear i alhora és en tramitació un avantprojecte de Llei Orgànica de Seguretat Ciutadana per part de les Corts Generals.

Què tenen en comú aquestes dues normes (una ja aprovada i l'altra en tramitació)?

El que tenen en comú és que ambdues suposen un atac notable a la llibertat d'expressió i un evident caràcter repressor. Analitzem seguidament per separat ambdues normes.

Avantprojecte de Llei de seguretat ciutadana

Es tracta d'un avantprojecte de llei que pretén substituir l'anterior Llei de seguretat ciutadana, l'anomenada Llei Corcuera de 1992. D'aquest avantprojecte en destacariem dos punts:

a.- En la reforma del Codi Penal en curs, es despenalitzen part de les anomenades faltes penals i alguns d'aquests comportaments abans tipificats com a faltes els converteix en infraccions administratives (els altres esdevenen delictes lleus). A primera vista se pot pensar que això implica una rebaixa de la sanció, però no és ben bé així. El que suposa aquest canvi de règim (del penal a l'administratiu), és una rebaixa de les garanties del ciutadà, un augment notable de les quanties i un encariment de la seva defensa.

Efectivament, allà on abans aquestes conductes eren valorades per un jutge independent, ara és el propi poder executiu, el govern, qui podrà posar sancions de fins a 600.000€. En el cas que sigui un agent de seguretat qui denunciï el ciutadà, el govern és convertit en jutge i part.

El ciutadà sancionat si vol recórrer als tribunals necessitarà contractar un advocat, un procurador (encara que no sempre) i pagar taxes, quan fins ara pel judici de faltes no fa falta usar advocat, ni procurador i està exempta de taxes, és a dir és gratuït.

b.- Moltes de les conductes que són sancionables suposen un greu violació del dret a la llibertat d'expressió, com és ara i a tall d'exemple pel seu caràcter paradigmàtic, la infracció greu núm. 16 de l'avantprojecte:

“Les manifestacions públiques, escrites o verbals, efectuades a través de qualsevol mitjà de difusió, així com l'ús de banderes, símbols o emblemes amb la finalitat d'incitar a comportaments d'alteració de la seguretat ciutadana, violents, delictius o que incitin, promoguin, enalteixin o justifiquin l'odi, el terrorisme, la xenofòbia, el racisme, la violència contra la dona, o qualsevol forma de discriminació, sempre que no siguin constitutives de delictes.”

La indeterminació d'aquest tipus administratiu és tal que pot encabir qualsevol manifestació de la llibertat d'expressió. Impressiona la subjectivitat que es pot derivar en la seva aplicació.

Esment apart s'ha de fer a la sanció derivada de “ofenses o ultratges a Espanya, a les CCAA i Entitats Locals o a les seves institucions, símbols, himnes o emblemes quan no siguin constitutius de delictes”. Deixant apart que no resulta acceptable menysprear cap símbol d'altri, no podem deixar de senyalar que sancionar aquesta també indeterminada conducta, és una afronta a la llibertat d'expressió tal i com va dictaminar el Tribunal Suprem dels EUA. el 1989.

Llei de símbols

La Llei de Símbols és una llei que conté una breu referència als símbols de la nostra comunitat autònoma, però sobretot el que fa és regular un dur règim sancionador.

Destaca per sobre de la resta, en realitat és la causa última d'aquesta llei (eradicar els llaços de les escoles), l'apartat tercer que estableix que la utilització de bens públics per a finalitats diferents a les derivades del servei públic requereix autorització administrativa. I la no autorització suposarà importants sancions pecuniàries. ■■■

En realitat som davant un greu atemptat a la llibertat d'expressió. En aquest sentit és de destacar el propi dictamen del Consell Consultiu que així ho advertí, però que fou obviat pel propi Govern.

Però a més a més en aquesta llei s'hi pot veure fàcilment un rerefons de gran sectarisme ideològic, vers un dels símbols utilitzats per contestar la política educativa i cultural clarament anti-mallorquina d'aquest govern. És necessari que la legislació comuna obeeixi a l'interès general i no a dèries ideològiques de partit o fins i tot personals.

Atac a la llibertat d'expressió

Idò bé, el que tenen en comú ambdues normes, apart del caràcter repressor, és el frontal atac a la llibertat d'expressió, la qual no és una llibertat més, sinó la clau de volta de l'estat de dret. La llibertat d'expressió és la condició necessària i prèvia per tal que hi hagi una opinió lliure formada i per tant pluralisme democràtic. I resulta obvi indicar que el pluralisme democràtic és la pròpia democràcia mateixa, la pròpia definició d'un estat no autoritari.

Som davant una llibertat bàsica, que no pot patir de cap de les maneres, ja que si pateix s'afecta a la democràcia.

Ambdues lleis són rebutjables i criticables ja que atempten greument contra la clau de volta de la democràcia i amb això no hi podem jugar. **F**

**MENORCA
EN LLUITA
CONTRA
LA LLEI
MORDASSA**

**CONCENTRACIÓ DISSABTE 14 DE DESEMBRE
A LES 12H A LA PLACA CONSTITUCIÓ · MAÓ**

CONJUNGUEN:
PLATAFORMA D'AFECTATS PER LA HIPOTECA-MENORCA · ISM-MENORCA · CCOD
PSOE · COT · EU · ARIKI MOE · PLATAFORMA EN DEFENSA DE L'ESCOLA PÚBLICA · UGT
ENTREPOBLES · STEI INTERSINDICAL · PSM · APIHA IES CAP DE LLEVANT · EQUO

l'altra mirada
butlleta de subscripció

Edita

Emili Darder
fundació

Aquesta revista té la voluntat de ser un mitjà de comunicació alternatiu del que passa i del que ens passa, perquè un altre món és possible i necessari, una altra mirada sobre la realitat també ho és.

ATENEU
PERE MASCARÓ

Vols rebre la revista?

Envia el teu nom i adreça de correu electrònic a
laltramirada@gmail.com

Llei de Finançament dels Consells Insulars: Insuficient i Molt deficient

Joan Font Massot

Portaveu de MÉS per Mallorca al Consell

El passat 29 de Novembre el Govern de les Illes Balears va aprovar l'avantprojecte de llei que havia de resoldre definitivament el finançament dels Consells Insulars. Si en el tràmit parlamentari no sofreix importants modificacions, ens trobarem amb una llei molt esperada, que havia de solucionar els problemes de finançament que històricament han patit els Consells Insulars, però que no farà més que agreujar-los significativament.

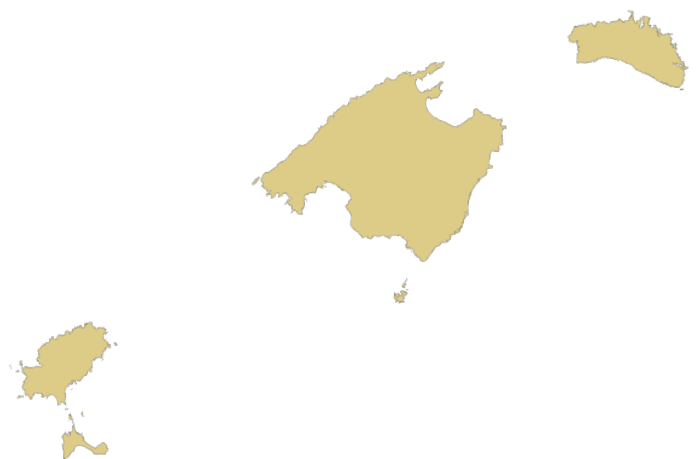
Voldria centrar-me sobre tot en el Consell de Mallorca, però cal fer una breu anàlisi global per poder fer-nos una idea més o manco clara de com queda i en base a quins criteris s'estableix el nou finançament, sobre tot perquè estic segur que Menorca i Eivissa no poden estar gens satisfetes dels resultats que els comporta la nova llei, diferent és el cas del Consell de Formentera, de creació recent, que va aconseguir en el seu moment un finançament més o manco adequat i suficient que la llei li respecta.

Per calcular les quantitats que corresponen a cada Consell, parteix de la "massa homogènia", és a dir, tot allò que les diferents lleis i decrets lleis han anat distribuint i transferint als Consells agafant com a base els pressuposts de CAIB del 2012. Aquestes lleis són les següents:

- Llei 2/2002 de 3 d'Abril de finançament definitiu dels Consells Insulars.
- Llei 14/2001 de 29 d'Octubre d'atribució de competències en matèria de serveis Socials i Seguretat Social.
- Llei 8/2004 de 23 de Desembre (diversos convenis).
- Disposició adicional 5ena de la Llei 12/2005 de pressuposts Generals de la Comunitat Autònoma referent al Centre Sanitari "Can Serres" d'Eivissa.
- Decret 106/2010 de 24 de Setembre de transferència de les competències de caça, recursos cinegètics i pesca fluvial.

Senzillament s'agafen les quantitats que es varen preveure al pressupost del 2012 de la C. A. referent a tots els conceptes de tota la legislació que afecta a les transferències de competències als Consells Insulars i a la suma l'anomena "massa homogènia" que servirà com a base per calcular les quantitats que corresponen a cada Consell. Per distribuir aquesta "massa homogènia", es creen dos paquets.

Per una banda el FONS INTERINSULAR DE FINANÇAMENT DE SERVEIS que puja a 176.729.505' - € que es reparteix sobre la base de la població relativa de cada territori i aplicant una fórmula dona el següent repartiment: Mallorca 74'8%, Menorca 10'7%, Eivissa 13% i Formentera 1'5%. i per l'altre, el FONS DE COMPENSACIO INTERINSULAR calculat en base a la població i la superfície de cada territori que es distribueix de la següent forma: Mallorca 74'7%, Menorca 11'1%, Eivissa 12'8% i Formentera 1'3%. Aquests dos Fons, s'actualitzaran cada quatre anys en base a les diferents variables quantificades l'any anterior a l'actualització.

Com a tercer paquet de finançament s'estableix també un FONS DE CONVERGÈNCIA que es calcula en funció dels ingressos de la C. A. que pot ser positiu o negatiu, segons augmentin o disminueixin els ingressos de la Comunitat i que pel 2014 es fixa de forma extraordinària en 32.500.000' - € a repartir amb els criteris dels dos Fons anteriors segons pertorqui.

Aquest és el finançament previst i els mecanismes de repartiment per cada Consell Insular, si analitzau els percentatges i els criteris de repartiment, que cada qual tregui les conclusions que consideri oportunes.

Són 130'5 milions que els Consells han pressupostat i gastat aquests anys i que la Llei hauria de aportar per donar cobertura legal a la despesa i poder fer-la efectiva en la seva totalitat. ■■■

Deixant de banda els criteris de repartiment, hem de considerar que l'any 2012 ja estàvem en plena crisi econòmica, amb un munt de retallades al pressupost de la C. A. on no hi havia el Conveni de residències, per tant, no és l'any adequat com a referent per calcular la "massa homogènia"; seria molt més correcte i respondria millor a les necessitats reals dels Consells agafar d'any de referència el 2008.

No podem obviar tampoc que la Llei no preveu els efectes de l'entrada en vigor de la nova Llei de Règim Local del Govern Central que suposarà als Consells haver d'assumir competències dels Ajuntaments sense tenir gens clar el seu finançament. El FONS DE CONVERGÈNCIA pot ser negatiu o positiu pels Consells en funció dels ingressos de la Comunitat Autònoma i per tant no garanteix en cap cas que els Consells puguin cobrir les seves necessitats pressupostàries mínimes, s'hauria de calcular sempre en funció de les previsions de necessitats i prioritats dels Consells. Per altra banda, si be pot ser positiu el fet d'establir un finançament mínim garantit, queda clar que aquest serà completament insuficient per cobrir dignament les emergències pressupostàries dels Consells. Això si, pel 2014, com a any preelectoral preveu una dotació extraordinària sense criteris fixa, de 32'5 milions.

Ara, el que consider més greu, és que deixa sense aclarir ni donar solució a les quantitats percebudes (o al manco pressupostades) per part del Govern a compte d'aquesta llei en els pressuposts del 2008 (28 milions), 2009 (37'5 milions), 2010 (37,5 milions) i 2011 (37'5 milions) queden pendents de pagar.

En definitiva, aquest projecte de Llei demostra que aquest Govern no creu amb els Consells Insulars perquè deixa sense resoldre molts d'aspectes bàsics pel seu correcte funcionament i per poder exercir les seves competències amb les mínimes garanties, posa pegats momentanis però no resol els problemes reals de finançament dels Consells i això ens du a perpetuar l'asfíxia econòmica que pateixen actualment. **F**

Denunciem la Llei de símbols a l'ONU

Margalida Capellà i Roig

Professora de dret internacional públic a la UIB

La llibertat d'expressió és una condició indispensable per al ple desenvolupament de la persona i un dels principals indicadors de la condició democràtica d'una societat. Tot i això, no és absoluta i les normes que la regulen preveuen bàsicament dos tipus de restriccions que es refereixen al respecte dels drets o la reputació d'altres persones i a la protecció de la seguretat nacional i l'ordre públic, o de la salut i la moral públiques. Les restriccions han d'estar previstes en la llei, han d'estar justificades i ser necessàries i proporcionals a l'amenaça que pot suposar la llibertat d'expressió als drets dels altres o a la seguretat, l'ordre públic, o a la salut i la moral públiques, és a dir, s'ha d'establir una connexió directa i immediata entre l'expressió i l'amenaça. I, per ser qualificada de "lleï", la norma ha d'estar formulada amb precisió suficient perquè una persona pugui regular el seu comportament de conformitat amb ella i no pot conferir als encarregats de la seva aplicació una discrecionalitat sense traves per restringir la llibertat d'expressió.

La restricció establerta a l'article 4.3 de la "Llei d'ús de símbols institucionals de les Illes Balears", exigint autorització de la conselleria competent per col·locar símbols no permesos o no institucionals, no compleix cap d'aquests requisits. La Llei es refereix indirectament al dret a l'educació com a dret a protegir amb aquesta mesura, partint d'una interpretació errònia d'aquest dret, i no justifica l'adopció d'una llei restrictiva amb caràcter general quan en realitat està pensada per ser aplicada en l'àmbit educatiu com a mecanisme de censura política i per silenciar la crítica a la política educativa i lingüística del Govern.

El camí d'aquesta llei és incert perquè dependrà de si efectivament serà aplicada, és a dir, si es sancionarà l'ús de símbols no permesos en béns públics o bé si es denegarà arbitràriament l'ús d'aquests símbols. No tenim constància de la intenció d'interposar un recurs d'inconstitucionalitat per part de qui té capacitat per fer-ho, i la qüestió d'inconstitucionalitat només es pot plantejar arrel d'un dels supòsits esmentats quan es plantegi en via judicial la sanció contra qui hagi col·locat un símbol no permès o no autoritzat, o bé la sanció contra el responsable del bé públic on s'hagi col·locat el símbol que no adopti les mesures adequades per retirar-lo (en l'àmbit educatiu, els directors dels centres escolars). ■■■

Només esgotats els recursos interns (i arribar al Tribunal Constitucional) es pot plantejar la via judicial internacional i acudir al Tribunal Europeu de Drets Humans o al Comitè de Drets Humans de l'ONU. Mentre, es pot fer una passa important comunicant l'aprovació de la llei al Relator especial sobre la llibertat d'opinió i d'expressió de Nacions Unides.

Aquest no és un mecanisme judicial sinó un procediment especial previst per informar al Relator sobre legislacions contràries als drets humans, en aquest cas per vulneració de l'article 19.2 del Pacte internacional de drets civils i polítics del qual Espanya és part. Si el Relator admet a tràmit la comunicació presentada per vint entitats balears contra la Llei de símbols, s'iniciarà un procediment confidencial durant el qual es requerirà al Govern espanyol informació i explicacions sobre aquesta llei, i els resultats d'aquest procediment es presentaran en l'informe del Relator davant el Consell de Drets Humans. Aquest òrgan és l'encarregat de l'Examen periòdic universal que es fa als 192 estats membres de l'ONU, durant el qual, un per un, sotmeten públicament a control les seves accions i polítiques en matèria de drets humans. A Espanya li toca aquest examen al gener de 2015, però durant 2014 el Govern espanyol haurà de presentar un informe que respongui a les preguntes que li formularan els òrgans de Nacions Unides, i, entre aquests, el Relator especial sobre llibertat d'expressió.

Tot i aquesta passa, hem de ser conscients que no podem esperar resultats immediats i que s'ha de dissenyar ràpidament una estratègia conjunta per afrontar l'entrada en vigor de la llei: en el conflicte educatiu que tenim aquest curs, aquesta llei ens afecta a tots: als que penjam cartells i llaços i als que administren els centres escolars i haurien de demanar autorització a la Conselleria. **F**

Li diuen civisme, però és repressió

Neus Truyol Caimari

Regidora de MÉS per Palma

L'ordenança de civisme que el PP vol aprovar a Palma és purament repressiva, és un atac directe a la democràcia, als drets i llibertats. Simplement aplica solucions policials a problemes socials. Sols pretén prohibir i sancionar, i no aporta cap política o recurs destinat al foment de la convivència i el civisme. Efectivament, és un cop d'estat en forma d'ordenança, una arma totalitarista, la persecució policial feta llei.

En fer un recorregut pel seu articulat, constatarem que és una ordenança moralista i ultraconservadora, una ordenança ideològica. Pretén criminalitzar a les persones com a punt de partida, considera a tothom com a "delinqüent si no es demostra el contrari". Prohibeix gairebé qualsevol actitud o acció al carrer, a l'espai públic, si no està explícitament consentit pel propi ajuntament. Aquí alguns exemples.

Què es sanciona? Què suposa? Preu sanció

Oferir serveis sexuals al carrer Ataca les prostitutes, les fa més vulnerables i les condemna encara més a la marginació	200€
Demanar diners, mendicitat Atac contra la dignitat i persegueix qui ja viu un drama	200€ (600€ si son menors o discapacitats)
Concentracions de més de 2 persones que "pertorbin l'ordre públic" Atac contra el dret de reunió [Art. 21, Constitució]	400€
Repartir fulletons informatius al carrer o als vidres de vehicles Atac al dret de la llibertat d'expressió i principis de mobilització social	200€
Actuar al carrer i ocupar més d'1m²: Atac a la llibertat d'expressió i el foment de la cultura al carrer	200€
Pintar un grafiti Atac a la cultura alternativa	400€

Què es sanciona? Què suposa? Preu sanció

Viure a un "pis patera" Atac a persones més vulnerables	400€
Penjar cartell a edifici públic Atac a dret de difusió	400€
Jugar a la pilota Atac al lleure al carrer	200€

La *Troika* i el PP, amb l'excusa de la crisi-estafa, imposa retallades de serveis públics i de drets socials, laborals,... fent a la gent més pobre. I amb aquesta ordenança d'in-civisme vol criminalitzar a la gent pobre, vol perseguir a pobres, i reprimir tot un poble. La dreta parla de "civisme", però el que realment vol dir és repressió. No ens hem de deixar confondre, que no ens robin les paraules, hem d'anomenar les coses pel seu nom.

Amb aquesta nova legislació es volen regular aspectes ja regulats a altres ordenances vigents a Ciutat: ocupació de la via pública, botellot, renous, bicicletes... sobre-regulen l'espai públic. Els ultraconservadors del des-govern volen construir un nou ordre social, on les persones siguin absolutament tutelades, controlades, perseguides, vigilades, sancionades... Ho volen regular tot per prohibir-nos-ho tot! Però no tenim por!

El PP vol una ciutat morta, on al carrer sols es desenvolupi el consumisme. Amb l'excusa de l'"ordre públic" s'ataquen llibertats i drets democràtics, i es crea una societat totalitària i repressiva. Es vol prohibir la dissidència, els ciutadans crítics, polititzats, actius, pobres...

MÉS per Palma volem una ciutat de llibertat i igualtat, on el carrer sigui de la gent, de la convivència, de la creativitat. La convivència i el civisme es fomenten amb més cohesió social, més projectes comunitaris, més mediació social. Res a veure amb l'ordenança in-cívica que volen imposar.

Veim com a altres llocs de l'Estat ja s'han aprovat ordenances similars, on han estat un fracàs. Un fracàs en el sentit legal, el Tribunal Superior de Justícia de Castilla y León ha anul·lat diversos articles de la de Valladolid relatius a la prohibició de penjar cartells a edificis públics i repartir fulletons o la prohibició de demanar almoïna. Un fracàs en el sentit social, la de Barcelona ha provocat un increment important de desigualtat i injustícia social.

Coincideixen en el temps quatre normatives amb la mateixa finalitat: la llei de seguretat ciutadana i la llei de seguretat privada estatals, la llei de símbols autonòmica i la d'in-civisme municipal. Totes elles màquines repressives per dur-nos, de nou, a una dictadura.

Què hi ha darrera aquesta ordenança d'in-civisme? Un viatge al passat, un viatge a 40 anys enrere, un viatge al franquisme. El PP vol que ens acomiadem de la democràcia i saludem la dictadura. No ho permetrem! Aquesta ordenança l'hem d'aturar. És imprescindible la mobilització social de tothom que estigui en contra d'aquesta ordenança per aturar-la, i tornar a deixar al PP tot sol. Si la "majoria silenciosa" xerra deixarem sol a l'autoritarisme del PP, a les institucions i al carrer.

el poble
té la veu

Els Països Catalans decidim autodeterminació!

Magí Moranta

Responsable de relacions polítiques
de la Federació PSM-ENTESA

Ja fa més de 30 anys que els mallorquins i mallorquines ens manifestam, amb motiu del 31 de Desembre, com una fita més en la reivindicació de la plenitud dels nostres drets nacionals. Tots aquests anys abracen una època de canvis en la història de Mallorca, dels Països Catalans i del món en general, però cada any, per aquestes dates, milers de ciutadans i ciutadanes continuam sortint al carrer per reafirmar el què som i per reivindicar el dret de tots els territoris que conformen els Països Catalans a la llengua, a la cultura, al territori i a exercir el dret a l'autodeterminació.

Enguany també hem tornat a commemorar els 784 anys de la conquesta de la Madina Mayurqa musulmana per part de les tropes del Rei En Jaume I, per tant, els més de set segles que es celebra la Festa de l'Estendard, la festa cívica més antiga d'Europa i que serveix per retre homenatge a la senyera de les quatre barres.

La Festa de l'Estendard s'ha fet ininterrompudament des del segle XIII i, tot i que ha passat per diverses vicissituds depenent de l'època històrica, s'ha mantingut sempre com el recordatori de les arrels col·lectives. Ha passat de ser un acte folklòric vinculat a velles tradicions religioses a ser una commemoració reivindicativa dels drets dels mallorquins com a poble. Des de fa uns anys les entitats i organitzacions convocats s'han aplegat en la Plataforma 31-D que, a dia d'avui, esta configurada per les següents entitats: Assamblea Sobiranista de Mallorca, Ateneu Pere Mascaró, Esquerra Republicana, Grup Blanquerna, IniciativaVerds, JEN-PSM, JERC, PSM-Entesa i STEI. Amb cada convocatòria ha augmentat la participació de la gent que surt al carrer per exigir respecte, per rebutjar les agressions dels diversos estaments de l'Estat i per expressar el seu malestar davant la situació de submissió nacional del país.

La manifestació d'enguany s'han fet sota el lema: Els Països Catalans decidim: Autodeterminació! I, amb aquest lema, la deriva retrogada i totalitària del Partit Popular, ha provocat que la manifestació hagi resultat encara més exitosa que en altres ocasions. La gentada que ha omplit el recorregut entre el Passeig del Born fins arribar a la Plaça dels Patins així ho ha demostrat.

El manifest, que ha llegit el poeta i professor universitari Biel Mesquida, ens ha recordat que el 31 de desembre és una data apropiada per rememorar d'on venim. Qui som, com a col·lectiu, com a poble. Que aquest 2013, els mallorquins i mallorquines hem hagut de veure com les nostres institucions han estat utilitzades corruptament per perseguir allò que, en teoria, haurien de protegir i salvaguardar. ■■■

prebes de cirereta

Com els mallorquins i mallorquines hem hagut de veure com José Ramon Bauzá ha continuat la seva tasca genocida amb la imposició dels seus plans d'arraconament de la llengua catalana de l'Administració, dels mitjans de comunicació i de l'Ensenyament. Bauzá ha pretès la implantació d'una mena d'apartheid contra els catalanoparlants, amb la laminació constant dels nostres drets lingüístics, la imposició de l'antipedagògic decret del TIL i de la Llei Wert i amb el missatge permanent contra tot allò que soni a català.

També han volgut, com si amb una votació al Parlament bastàs per esborrar 800 anys d'Història, negar l'existència dels Països Catalans i prohibir-nos usar els símbols que han identificat milions d'illencs al llarg de la nostra història, amb l'aprovació de la Llei de símbols. Hem hagut de veure, també, com part del nostre paisatge més estimat desapareixia cremat pel foc i per la manca de pressupost i de consciència dels que ocupen les nostres institucions.

Però l'any 2013 també ha estat el moment en que el nostre poble, de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó, s'ha mobilitzat en favor dels nostres drets i del nostre país, amb més força que en cap altre temps. Al Principat la Via Catalana va ser tan massiva i exemplar que ha obligat els polítics a convocar, finalment, una consulta d'autodeterminació. Cal celebrar que la Via Catalana va rompre, simbòlicament, les fronteres pel Nord i pel Sud i que Formentera, Eivissa, Menorca i Mallorca s'hi afegiren amb cadenes humanes de milers de persones. I al 2013 hem viscut amb emoció i orgull la vaga de docents de les Illes Balears. Mestres i professors han donat una lliçó de dignitat a tot el món. Una lliçó que ha estat corresposta amb una onada de solidaritat sense precedents, exemplificada en la caixa de resistència i en la major manifestació ciutadana que s'ha fet mai a Balears.

Encaram, idò, aquest 2014 que ja arriba, amb el compromís de continuar la lluita per la nostra dignitat col·lectiva, amb l'esperança que la consulta d'autodeterminació al Principat serà el principi de la fi de l'opressió contra la nació catalana, amb la il·lusió de veure com neix un nou mitjà de comunicació impulsat des de la societat civil com Ona Mediterrània, amb la força de saber que Mallorca s'ha deixondit definitivament i amb la certesa que, ara sí, 300 anys després, la victòria és nostra!

Guanyarem! **F**

Per què el PP balear no vota per majoria absoluta en el Parlament que sols existeix ell i així s'estalviarà la vergonya de mostrar el llautó cada parell de setmanes?

Per què a Dinamarca dimiteix el Ministre de Justícia per haver dit mentides a una Comissió del Parlament?

Per què tenen la poca vergonya d'homenatjar en Nelson Mandela mentre fan lleis que el posarien altra vegada a la presó?

Per què es fa indispensable aclarir que l'assessora del Ministre Wert que va interessar-se pel que cobrava el catedràtic Ramón Llull no era la Consellera Camps?

Per què sospitam quina assessora d'en Wert va recomanar al Señor Bauzá la senyora Camps com a Consellera?

Per què la Conferència Episcopal parla d'immoralitat quan es tracta de temes del poble i calla quan la immoralitat va lligada als noms dels poderosos?

Per què no ens diuen si queda cap Ministre que no hagi dit mentides exercint el seu càrrec?

Per què el Vicepresident del Govern coneix tan bé els intrínquils de la corrupció i els giracasaques?

Per què no acabam d'entendre si dedicar un parc a Albert Camus devora la pasterada del Palau de Congressos és un homenatge o una befa?

Per què el Sr. Cotino relaciona els avortistes amb Herodes i no relaciona l'accident del Metro de València amb Ponç Pilat?

Per què no ens diuen si encara queda alguna plaça a Sanitat que no estigui coberta per un enxufat?

Per què el qui va compondre tants llibres interessants a l'esquena del Señor Bauzá per a acompanyar el seu discurs de Cap d'Any, no n'hi posa qualcun davant a veure si el llegeix i tots hi sortim guanyant un poc?

Per què el Señor Bauzá s'oblidà de dir que els "llocs de guany" que s'havien creat eren per als seus?

Per què, devora la bandera espanyola que acompanya el Señor Bauzá, no hi posen el llibre "Cásate y sé sumisa"?

Per què cada promesa del Sr. Rajoy ve acompanyada d'un grapat de fets que el desmenteixen?

La Conselleria d'Educació provoca una nova vaga d'ensenyants

Nanda Ramon

Mestra

La irresponsabilitat de la Conselleria d'Educació del Govern de les Illes Balears és una vegada més la culpable del clima de crispació i anormalitat que viuen els centres escolars aquest curs. La Conselleria, en una nova mostra d'incompetència i intransigència, ha volgut acabar el primer trimestre del curs amb una provocació fora mida: expedientar Jaume March, director de l'IES de Marratxí, tot un símbol de la lluita dels docents.

De fet, els docents ja havíem fet un trist balanç d'aquest primer trimestre i ja havíem alertat repetidament del caos pedagògic i organitzatiu en què ens ha instal·lat la Conselleria.

Després de les 3 setmanes de vaga amb què començà el curs, seguiren dues noves vagues (24O i 8N); el 70% dels ajuntaments varen rebutjar el TIL; el 29 de setembre 100.000 persones varen sortir al carrer en defensa de l'ensenyament de qualitat; 102 centres varen obrir les portes per reivindicar l'educació de qualitat en la jornada del 28N; més de 90 centres no han aprovat encara la PGA; el 63% dels consells escolars municipals han rebutjat el TIL; el TIL no s'aplica a la meitat dels centres; continuen davallant les plantilles docents i les ajudes i beques de menjador, transport i material; i els centres acumulen més incidències que mai: davallades d'assignació, retard de pagaments, baixes no cobertes, instruccions contradictòries, dimissions... i els darrers dies del trimestre no són dies de reconciliació i esperit nadalenc, sinó que vénen marcats per amenaces de denúncies i inspeccions.

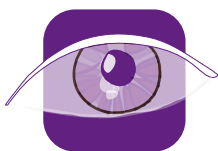
Qualsevol hauria entès que s'havia d'aprofitar l'impàs nadalenc per marcar un nou rumb i reprendre amb un nou esperit les negociacions que la Conselleria sempre va boicotejar. Qualsevol hauria entès que era el moment de reconstruir. El moment de negociar.

Qualsevol? No. Qualsevol, no. Ni en Bauzá, ni na Camps, ni n'Estarellas són capaços d'una mostra de grandesa com aquesta i triaren el pitjor camí: aprofitar el darrer dia de classe per anunciar l'expedient a Jaume March, sabent com sabien que aquesta era una clara línia vermella per a l'Assemblea de Docents. I, com era de preveure, la resposta va ser immediata i contundent: dia 23 de desembre els docents, reunits en assemblea, decideixen convocar vaga per dia 7 de gener. Els motius són molts: la solidaritat amb el company atacat, la credibilitat com a col·lectiu, la paraula donada, que cap agressió quedi sense resposta, que la Conselleria sàpiga què passarà si activa nous expedients... Sobretot, però tenim un motiu: la nostra dignitat.

Ningú pot esperar el respecte dels altres si no es respecta primer a si mateix. Aquesta és una de les moltes lliçons que hem après en aquesta mobilització. De fet, és la primera del temari. I la més important: El dret a la pròpia dignitat. **F**

què està passant?

Pensions: claudicació als desitjos de la *troika*

Rafel Borràs

Membre de l'Ateneu Pere Mascaró

Les pensions públiques espanyoles no estaven en crisi. Tenien problemes de suficiència pel seu valor baix. A les següents taules es poden observar aquestes minses quanties. En parlar de pensions en vigor (primera taula) s'ha d'advertir que incorporen aquelles reconegudes fa molts temps i que, en el millors dels casos, s'han actualitzat únicament amb l'IPC, però han mantingut la seva inicial insuficiència. Per això és molt oportú conèixer els valors mitjans de les pensions recentment reconegudes.

A la taula segona tenim les quanties del mes d'octubre de 2013 (darrera dada disponible a la hora d'escriure aquest article).

També tenien problemes d'iniquitat. Basta recordar que, fa no fa, el 52% -uns 5 milions- de pensions de jubilació han estat durant l'any 2013 per davall del Salari Mínim Interprofessional (645,30 €/mes) i aquestes conviuen amb pensions màximes de 2.548,2 € mensuals. A Balears entorn del 49% de les pensions de jubilació són inferiors al SMI i hi ha persones jubilades -fins a 1.571 a Balears- que cobren pensions de 150 €/mes.

Però, sobretot, les pensions públiques espanyoles tenien problemes de finançament. Aquest és el gran problema que necessitaria una gran reforma.

Ni tota la cistella de pensions (jubilació, incapacitat, viduïtat; orfandat i ajuts a favor de familiars) s'hauria de finançar mitjançant la quota, ni s'hauria de mantenir la injustícia del límit de cotització màxima.

Cal recordar que en els salaris compresos entre el Salari Mínim (645,30 € l'any 2013) i 3.263 € la cotització és del 4,7% i del 23,6%, per part del treballador i de l'empresari respectivament; si el salari arriba a 7.000 € les cotitzacions són del 2% i de l'11%, i si parlem de sous mensuals d'11.000 € les cotitzacions queden en un 1%! Un millor i més equitatiu sistema de finançament hauria de passar inevitablement per unes cotitzacions més proporcionals en funció del salari.

Però això no bastarà per garantir les pensions en el futur, sobretot si s'imposa el model de relacions laborals low cost, tal com pronostica el president de la CEOE, Joan Rosell, a una entrevista al diari El Mundo de 23.12.13. "... va a ser un empleo distinto, con mucha contratación a tiempo parcial...". Òbviament, un mercat laboral en forma piramidal, amb una base de treballadors i treballadores pobres i només una cimera amb salaris decents, no pot finançar les pensions dels jubilats actuals ni garantir-ne pensions suficients per al futur.

Per tant, per garantir la sostenibilitat de qualsevol sistema públic de pensions, cal finançar-lo amb impostos. Cal, idò, parlar de reforma fiscal realment progressiva, de lluita contra el gegantí frau fiscal. Insisteixo que no tenim un problema de despesa en pensions. En aquest sentit convé recordar que la despesa espanyola en pensions en relació al PIB és inferior a la de molts estats de la UE.

A tall d'exemple, Itàlia té una despesa que supera a l'espanyola en 5,2 punts, França ens supera en 4,6 punts, Grècia ho fa en 3,5, Portugal en 2,4 i Alemanya en 0,8. ■■■

Taula 1: VALORS MITJANS DE 2013 EN EUROS PER MES DE TOTES LES PENSIONS EN VIGOR

	Incapacitat Permanent	Jubilació	Viduïtat	Orfandat	A favor de familiars	TOTAL
R. Espanya	907,64	979,48	617,59	371,15	500,85	856,85
I. Balears	820,65	895,92	557,78	327,14	423,24	784,39

Taula 2: VALORS MITJANS DE LES PENSIONS RECONEGUDES EN EL MES D'OCTUBRE 2013 (En euros per mes)

	Incapacitat Permanent	Jubilació	Viduïtat	Orfandat	A favor de familiars	TOTAL
R. Espanya	956,76	1.297,12	651,41	311,72	372,08	1.042,17
I. Balears	828,15	1.201,51	616,87	252,97	511,77	1.010,32

De fet, mentre la mitjana espanyola de despesa en pensions és el 10,2% del PIB, l'europea és el 13,5%. És evident que hi ha marge per augmentar -tot i que sigui prudentment- la despesa.

Cap d'aquest problemes els ha resolt la Reforma de les Pensions que en absoluta solitud i fent ús i abús de la seva majoria absoluta i absolutista, ha aprovat el PP. Aquesta reforma té bàsicament els següents continguts: 1r Pèrdues importants de poder adquisitiu de les pensions, amb la desvinculació de la seva actualització anual de l'IPC i l'aplicació d'una nova fórmula d'actualització mínima del 0,25% durant els anys de crisi i sostre de l'IPC més el 0,25% durant els de no crisi. 2n Vinculació, a partir de 2009, de la pensió inicial a l'esperança de vida de la persona en el moment d'abandonar el mercat laboral. Aquesta associació entre quantia de la pensió inicial i anys que se suposa es cobrarà és una aberració social, econòmica i moral.

La reforma de les pensions de la Troika+PP, lluny de resoldre els problemes més amunt apuntats, els agreuja, i a més, ni garanteix la sostenibilitat del sistema, ni el fa més sòlid, ni més just. Ans al contrari, l'apropa a la lògica -i a la inseguretat i desigualtat- de l'assegurança privada. Aquesta és part de l'exigència de la troika (CE, BCE i FMI) al rescat de la banca espanyola. Una exigència que coincideix fil per randa amb el programa del PP ocultat als electors i electores, i amb els interessos de la pròpia banca, sempre interessada en l'ampliació del seu negoci dels plans privats de pensions.

El mestre Josep Fontana ho explica amb una claredat insuperable: *Uno de los objetivos más importantes de este asalto a los derechos sociales es el que se refiere al sistema de pensiones. No sólo por razones presupuestarias, sino, como dice Gerard Epstein, profesor de la Universidad de Massachusetts en Amherst, para minar el poder de los sindicatos y echar a los trabajadores en manos de los bancos y de los sistemas privados de pensiones. El objetivo general de todas estas medidas, concluye, es destruir el estado del bienestar y convertir sus sistemas de protección en oportunidades de negocio para los bancos* ("El futuro es un país extraño. Una reflexión sobre la crisis social de comienzos del siglo XXI". Pág. 62).

Aquesta tendència a la mercantilització del drets socials és una dels senyals d'identitat del neoliberalisme. Ho podeu comprovar visitant, per exemple, el web de la Fundación Edad & Vida (<http://www.edad-vida.org>) a on hi trobareu un simulador que us farà els comptes del que heu d'estalviar per tenir una pensió digna. Si no podeu estalviar abastament, i segons la ideologia del turbo capitalisme actual, és que no heu aprofitat les oportunitats del mercat o el vostre esperit emprenedor està atrofiat. En el supòsit que pugueu estalviar abastament, ajudareu a fer la banca internacional més gran, i, en paraules de Gordon Brown (Ara Balears 21.12.13), contribuïreu al pròxim crac econòmic i social. Aquesta reforma imposada per la Troika + PP absolutament ideològica sí que posa en crisi el caràcter públic de les pensions espanyoles.

Mentre, la banca sempre guanya.

Robar als pobres per donar-ho als rics

Pere Sampol i Mas

Director de la Fundació Emili Darder

“Som el Robin Hood modern, seguirem robant als pobres per donar-ho als rics”, arenga exultant el protagonista de la pel·lícula “El Capital” al consell d'administració del banc que ell presideix, els membres del qual responen amb una eixordadora ovació. D'una manera crua, Costa- Gavras ens mostra el funcionament del capitalisme financer en l'era global, on només compten els beneficis a curt termini, quasi sempre passant per damunt de les persones i de les lleis. Roben legalment o, si cal, il·legalment. Ja s'han cuidat prou -per si els hi troben- de tenir els jutges de part seva i, si cauen en mans de jutges honests, que afortunadament encara en queden, d'obtenir l'indult dels governants.

Els doblers són l'únic que val: “quina altra cosa hi ha?”, declara en una altra seqüència de la pel·lícula el mateix protagonista. I així és. No hi ha res més que els doblers per a aquesta minoria depredadora que s'ha fet amb el control de la humanitat. El doblers, encara que sigui amb l'extensió de la misèria o de la guerra arreu del món.

Són “els Mercats”: el nou ídol totpoderós al qual hem de sacrificar el més preuat que havia aconseguit la civilització occidental: seguretat, benestar social, llibertat... En nom dels Mercats, una munió de governants, de grans empresaris, de falsos oracles... interpreten els seus designis. *Los mercados no són imbéciles*, s'ha atrevit a advertir-nos el ministre Montoro, *qual summe* sacerdot que rep els manats de la deïtat i ens els transmet als mortals. Els mercats no són imbècils i, per tant, saben que el Partit Popular els convé... o el PSOE, quan calgui el relleu, o els demòcrates ara i els republicans després, tant se val. Els Mercats són el Poder i el bipartidisme el seu instrument. Fins ara...

Fins ara? Sí, perquè les darreres enquestes, totes elles, coincideixen en una mateixa tendència: el desprestigi dels dos grans partits i, en conseqüència, la caiguda vertiginosa del bipartidisme. Per molt “cuinades” que estiguin les enquestes, no poden amagar les evidències.

On hi ha terceres opcions organitzades, aquestes entren amb força a les institucions, especialment als “inexistents” (segons el govern de les Illes Balears) Països Catalans, on s'han donat les manifestacions més multitudinàries: Catalunya, amb la independència com a catalitzador; les Illes Balears, amb un clam a favor de l'ensenyament de qualitat i en català, i, darre-rament, l'agradable sorpresa del País Valencià, on de cop la gent s'ha rebel·lat contra el PP més descaradament corrupte.

No debades el PP ha començat a reaccionar. Però, com sempre ha passat al llarg de la història, la resposta dels falsos demòcrates és la imposició, la prohibició i la repressió: per decret llei, el PP de Balears imposa el castellà; per llei, prohibeix l'exhibició de símbols històrics o de protesta, amb sancions espectaculars en cas d'incompliment; promou un bast anticatalanisme, cobejant el gonellisme més radical... A Madrid, el PP pega amb la massa grossa: impedeix el dret universal a la justícia, amb unes taxes que fan impossible que les classes populars exerceixin aquest dret fonamental; imposa una llei d'educació amb l'única intenció d'espanyolitzar, és a dir, castellanitzar els alumnes de territoris no castellans, o reforma la llei de seguretat ciutadana per impedir les manifestacions de protesta al carrer per la força d'unes sancions econòmiques desproporcionades o, fins i tot, amb l'amenaça de presó. A partir d'ara, els banquers podran seguir robant impunement als pobres, però els pobres ja no podran ni protestar. És la política al servei dels poderosos. La darrera, la prohibició de l'avortament, amb la llei més regressiva de tot Europa.

I, tanmateix, el canvi ja ha començat. Individualment, tots som més pobres econòmicament que fa quatre o cinc anys. Alguns, fins i tot, ho han perdut tot. Però, col·lectivament, som molt més rics. Rics en solidaritat, en compromís, en consciència col·lectiva, en participació, en rebel·lió... Com a individus ens han robat molts dels drets que pensàvem intocables, però hem après que, si tornam a lluitar, com ho feren les generacions que els varen obtenir, els tornarem a guanyar.

Hem après, finalment, que per combatre enemics tan poderosos només tenim una arma: la Política. Per això ens la volien robar. Desprestigiant-la. Reservant-se-la per a ells. Ara sabem que, si volem que les lleis protegeixin els més dèbils, nosaltres haurem de fer les lleis, mitjançant representants que no estiguin al servei dels poderosos. Ara sabem que el Robin Hood postmodern no ha de ser el banquer, sinó l'Estat, el qual, mitjançant un sistema fiscal redistributiu, no deixarà que tants pocs acumulin tanta riquesa a costa d'empobrir a molts. Ens han pres tantes coses que, fins i tot, ens havien pres en Robin Hood. Però, el recobrem! **F**

Torcebraços hotelers amb la societat balear

Macià Blàzquez

Professor de Geografia de la UIB i membre de la Junta Directiva del GOB Mallorca

Les cadenes hoteleres balears han participat de la globalització, especialment vers el Carib i Amèrica Central. S'han expandit amb la darrera esperonada del capitalisme neoliberal, mitjançant l'acumulació de capital per desposseïció, a l'assalt de territoris que fins llavors s'abastien en mercats locals. Les nostres protagonistes estaven ja ensinistrades amb el seu domini polític de les Illes Balears arran del seu naixement en connivència amb la dictadura franquista. El ministre Manuel Fraga eximí, per exemple, alguns projectes turístic-urbanístics del compliment de la legislació urbanística, mitjançant la Llei 197/1963 sobre «Centros y Zonas de Interés Turístico Nacional». La internacionalització hotelera balear va cercar territoris empobrits on engrandir el seu negoci, amb la connivència també de règims autoritaris a Indonèsia, la República Dominicana o Cuba.

Parlam de mitjans de la dècada de 1980, quan comencen a obrir hotels fora d'Espanya els Escarrer, Barceló, Fluxà, Riu, Matutes, Piñero, Hidalgo, etc. La societat balear inicia llavors un intent de democràcia que ve marcat pel consens social en denúncia de la *balearització*, entesa com l'abús del monocultiu turístic amb deteriorament social i ambiental. Una subtil aliança social proposa i promou la contenció del creixement per frenar l'acaparament, el consum de territori i el malbaratament de recursos naturals. Hi participen classes propietàries rendistes, sectors empresarials (com la FEHM, AFEDECO, PIMEN...), institucions conservadores (el Bisbat, el Foment del Turisme...) per fer costat al GOB en demanda de protecció territorial i ambiental. El seu fruit polític són la protecció d'espais naturals, la moratòria turística, la contenció del creixement urbanístic dels nuclis urbans, al litoral i al fora vila, o els esponjaments de les trames urbano-turístiques decadents.

Però les crisis de mitjans i finals de la dècada de 2000 han suposat un canvi d'escenari, arran del zenit del petroli (que el 2004 s'assoleix el màxim d'extracció previst), els atemptats que distancien Occident de les societats on l'Islam és dominant i l'enfonsament dels mercats financers lligats a la bombolla immobiliària.

Amb la crisi actual, el capitalisme es reinventa i els hotelers no són l'excepció. El seu torcebraços amb la societat té el seu principal reflex en la nova legislació promulgada arran de la crisi financera de 2008: s'eliminen restriccions ambientals als projectes urbanístics, per exemple pel que fa a l'abastament hídic (Llei 6/2009 mesures ambientals per impulsar les inversions i l'activitat econòmica a les Illes Balears), es crea la figura de la declaració d'interès autonòmic per donar "impuls preferent i ràpid" a projectes urbanístics, o es legalitzen les infraccions urbanístiques dels hotelers (Llei 4/2010, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió a les Illes Balears). Ambdues lleis foren impulsades per majories del Pacte de Progrés.

Aquesta nova regulació, i d'altra subsegüent, es fa a la mida del que els interessa als hotelers-promotors immobiliaris, que estan de tornada de la seva internacionalització, arran de les crisis esmentades, perquè s'encareix el transport i minva el consumisme de les classes treballadores i mitjanes. Tornen amb l'experiència reforçada d'imposar en el seu profit i el seus guanys a la societat. Avesats, encara més, a manar i amb aliances reforçades amb operadors turístics i fons d'inversió de capital risc. Els seus nous projectes a les Illes Balears generen conflictes socio-ambientals: la construcció d'un camp de golf d'Iberostar aferrat al Parc Natural de S'Albufera a Muro; un altre camp de golf amb 77 hectàrees d'urbanització d'elit del grup empresarial Matutes vora el Parc Natural de Ses Salines a la Platja d'en Bossa; la construcció d'un nou hotel, també amb camp de golf, al "Mirador des Trenc", de Sa Ràpita, promogut pels constructors Jaume Bibiloni i Enrique Hernandis amb la cadena Blau Hotels; o una reconversió urbana gentrificadora a Magaluf per part de Melià Hotels, que suposa la venda dels seus establiments hotelers, mitjançant la nova figura dels condotels, a fons de capital risc que estan més interessats en la rendibilitat del seu valor de canvi com mercaderia financera-immobiliària.

Aquest retorn dels hotelers balears al seu cau els ha fet guanyar en un instant el torcebraços que els feia tímidament la democràcia amb les moratòries, quan desviaven la seva atenció vers negocis més rendibles fora de Balears. Els hotelers superen les crisis en el seu benefici, i no en l'interès general. L'interès general l'hem de proposar i promoure la societat, per llaurar un futur més sostenible, que reparteixi millor els guanys, doni feina de qualitat i previngui la crisi ecològica amb l'aturada en sec del consum de territori i el malbaratament de recursos. **F**

Jornades sobre turisme, equitat social i mediambiental

Miquel Rosselló

President de l'Ateneu Pere Mascaró

Les Jornades es feren a Palma, a la seu de Caixa-Forum, els dies 29 i 30 de novembre de 2013, organitzades per la Fundació Ateneu Pere Mascaró, la *Green European Foundation* i la *Fundación Equo*, amb el suport de la Fundació Nous Horitzons, giraren en torn a quatre mesos.

La primera sobre “*Polítiques turístiques i sostenibilitat*”, amb la participació com a ponents de Juan López Uralde, portaveu d' Equo, de David Abril, diputat del Parlament de les Illes Balears per MÉS per Mallorca i Montse Escutia, de l'Executiva d' Iniciativa per Catalunya-Verds.

La segona sobre “*Turisme i Ocupació Verda*” amb Ana Belén Sánchez, especialista en sostenibilitat, canvi climàtic i ocupacions verdes, Rafel Borràs, de l'Ateneu Pere Mascaró i analista de la Fundació GADESÓ i Bartomeu Deyá Tortella, Degà de la Facultat de Turisme de l'UIB. A la tercera es va debatre sobre “*Turisme responsable i compromís empresarial*.” Fou moderada per Miquel Àngel Benito, President de ETICENTRE i hi participaren Catalina Alemany, directora del àrea de responsabilitat social corporativa de la cadena hotelera RIU, Anke Biedenka, impulsora de la Fira Internacional de Turisme Sostenible *Reisepavillon* i Soledad Seisdedos, Directora de AENOR a Balears.

Per últim la darrera mesa abordà “*Els efectes del turisme massiu sobre les comunitats locals*”, moderada pel President de la Fundació GADESÓ, Antoni Tarabini i amb la participació de Macià Blàzquez, Professor de Geografia de la UIB i del GOB, Jaume Garau, economista i professor de la UIB, Celestí Alomar, ex-conseller de Turisme del Govern de les Illes Balears del primer Pacte de Progrés i Jaume Perelló, subdirector d' ARA Balears.

Amb l'alta qualificació dels ponents i l'activa participació en el debat dels assistents es poden treure interessants conclusions de les Jornades que aporten algunes certeses i obrin molts d'interrogants pel futur del nostre turisme, no tant des del punt de vista de que cal fer, sinó més bé de com s'ha de fer.

Partint de la importància social del turisme, com aspiració creixent de la població, del seu pes a l'economia global i del benefici que aporta a las comunidats, cal valorar les debilitats del nostre model turístic, moltes de les quals són comunes al turisme en general, per trobar-hi alternatives.

Els impactes negatius en el nostre territori i mediambient són prou coneguts així com els derivats del transport aeri a l'atmosfera i els seus efectes negatius pel canvi climàtic. A això cal afegir les conseqüències que tindrà en el transport aeri i per tant en el nostre model turístic la crisi de producció d'energia procedent del petroli.

En el terreny econòmic el turisme també pateix serioses febleses. Les Illes oferim un producte hotelier de creació i gestió de llits però la planificació estratègica no va més enllà d'aconseguir el major nombre de clients que les omplin, que ens du a una dependència pràcticament colonial front als *tours operators*. L'existència d'una oferta hotelera desproporcionada, entorn a un 20% és un altre problema greu, com també ho és el “tot inclòs”, que a més d'ésser greument perjudicial per l'oferta complementaria, produeix una pèrdua de qualitat basada en la reducció exagerada de costos, per obtenir un mínim benefici. Necessita una ocupació superior al 80% de llits per ésser rendible. Això explicaria l'augment d' hotels que abans allargaven la temporada d'abril a octubre i cada cop la fan més curta.

Per últim s'ha conformat un mercat laboral basat més en l'increment del treball extensiu que en el formatiu i intensiu, la qual cosa suposa unes condicions laborals cada vegada més lamentables per als treballadors del sector. La dificultat per accedir a una pensió raonable com a conseqüència de l'estacionalitat, la tendència a la baixa dels salaris amb l'excusa de la crisi, l'increment d'hores de treball a l'economia sumergida i el creixement constatat del número de treballadors, que per les baixes remuneracions, el brutal increment de la contractació parcial i l'eliminació progressiva dels fixos-discontinus, estan al límit de la pobresa. Així com l'alarmant constatació que bones temporades, amb la vinguda de més turistes, no fan abaixar l'atur, que està a xifres absolutament inacceptables, són les lamentables característiques del nostre mercat laboral.

Mentre lluny de fer reflexió col·lectiva sobre aquests temes, s'imposa la informació de xifres de nombre de visitants, pernoctacions, despesa per persona, etc, deixant de banda el valor dels costos socials i els impactes ambientals. ■■■

Davant aquest diagnòstic s'imposa la necessitat d'un turisme que suposi una prosperitat compartida socialment i ecològicament per a tota la societat i no tant sols un enriqueïment sense control d'una minoria.

En conseqüència els primers que s'han de beneficiar d'aquesta prosperitat són els treballadors del sector, cal acabar amb polítiques laborals que sols porten a la sobre-explotació de les persones. S'ha d'apostar per un treball digne i qualificat i en cap cas fer recaure els inconvenients d'una economia estacional tant sols en els treballadors.

S'han d'intentar fórmules per combatre l'estacionalitat però essent conscients que el nostre model turístic no podrà mai prescindir-hi totalment. Això ens porta a potenciar nous nínxols d'ocupació, si volem lluitar eficientment contra l'atur. Ocupacions verdes vinculades al manteniment del mediambient, a la gestió del territori, a les energies renovables, entre d'altres, així com, amb els derivats de l'increment dels serveis a les persones.

Si volem que els poders públics dirigeixin el turisme en funció dels interessos de tota la societat i no tant sols dels monopolis del sector, cal acabar amb l'absurd model del tot inclòs, com s'entén ara i fer una reflexió sobre l'obligatorietat d'allargar els mesos d'obertura dels hotels. Així com prendre mesures per limitar el constant creixement de visitants. A un espai limitat como són unes illes, és absurd pretendre un creixement il·limitat. Entre altres mesures.

S'han de posar en valor les oportunitats de negoci del turisme sostenible i la necessitat de frenar l'expansió d'un turisme que acaba amb el territori natural i és agresi amb el mediambient. És urgent i més en el cas d'un es país, potenciar la relació del turisme amb les activitats econòmiques locals i molt especialment amb l'agricultura.

Cal desenvolupar noves formes de turisme menys impactants. Seria una excel·lent idea dissenyar una Fira de Turisme Sostenible de les Illes.

Si s'accepta que els recursos naturals i el paisatge són un capital afegit per a la indústria turística és necessari remarcar la importància del control de la societat sobre els mateixos. Per això cal establir qualche tipus de taxa que permeti que no caiguin sobre la població local els costos que comporta l'activitat turística. I en definitiva és necessari legislar i gestionar la política turística amb la direcció de la prosperitat compartida, de la qual en parlàvem abans.

També seria molt positiu que s'obris camí entre els hotelers els principis de la Responsabilitat Social Compartida i la consciència que haurien de fer un retorn a la societat de part de la immensa quantitat de beneficis que han tret d'un paisatge paradisiàc que no és tant sols patrimoni seu sinó de tots. Així com revaloritzar el paper de les certificacions de qualitat ambiental i ètica de les empreses.

Curiosament la perspectiva de la crisi del petroli i l'encariment de les tarifes aèries, porta a les "nostres" grans cadenes hoteleres a tornar mirar cap a les Illes i a apostar per nous "productes turístics integrats" cofinançats amb fons d'inversió internacionals. És el cas dels projectes singulars que ara se presenten com el de Sol-Melià a Magalluf, el de Canyamel o el "Eurovegas" que vol construir la família Matutes a la platja d'En Bossa a Eivissa.

Això explicaria la política turística del Conseller Delgado, que cerca canviar les lleis proteccionistes, modificar la legislació laboral, afavorir l'especulació immobiliària dels vells establiments hotelers ja amortitzats i botar-se l'autonomia municipal per fer un urbanisme a la carta. Lamentablement alguns no han après res. **F**

La realitat d'un somni col·lectiu "Ametlàndia s.l.l."

Cristina Canet
Ametlàndia

« L'educació per l'emprenedoria és un motor del creixement futur i ens ajudarà a inspirar als emprenedors del dia de demà. Si Europa vol mantenir la seva competitivitat, ha d'invertir en les persones, en les seves competències, en la seva capacitat d'adaptar-se i en la seva capacitat per innovar. Això vol dir que hem de promoure un autèntic canvi de mentalitat respecte de les actituds emprenedores, el que comença per inculcar l'esperit emprenedor des dels primers anys d'ensenyament».

És per això que el 2011, vam iniciar el Projecte Pilot *Creant Emprenedors a l'Escola*, en l'etapa d'educació infantil, concretament a l'Aula de 5 anys, apostant per un ensenyament i transmissió dels valors de l'economia social que comporta un tipus d'empresa només existent a Espanya, la Societats Laborals.

Sota la premissa " Combinar el potencial educatiu i el científic amb les qualificacions empresarials mitjançant el desenvolupament de competències emprenedores, possibilitarà l'aprofitament dels resultats acadèmics i els èxits de la investigació científica per assolir progressos en l'avanç, innovació i millora de la societat actual. "

Ametlàndia és la prova que ser empresari i aplicar criteris de Responsabilitat Social Corporativa es pot i s'ha d'aprendre des de la infantesa. I un exemple per evitar una situació com l'actual en què la des-regulació dels mercats i la legislació dels països, basada en criteris de territorialitat, no torni a produir-se, un programa educatiu pilot a Balears, dirigit a l'alumnat d'educació Infantil, en el qual durant el curs escolar els i les alumnes van crear i gestionar una FÀBRICA d'AMETLLES ESCOLAR seguint els passos d'una societat limitada laboral.

Que ha continuat en el curs 2012-2013, amb els mateixos alumnes en l'1r curs de primària, amb l'aprenentatge de noves formes de comercialització empresarial, tècniques d'innovació i gestió de noves tecnologies

Aquest projecte es basa en la premissa que en l'actualitat ens trobem amb una sèrie de canvis i transformacions que conformen un escenari particular per abordar una sèrie de qüestions referents a la transició dels joves al mercat de treball.

La missió del nostre projecte planteja: "La formació de la persona, potenciant les seves habilitats d'iniciativa, autonomia i creixement personal des de l'etapa més primerenca de l'educació reglada, per aconseguir en el futur la capacitat d'elecció laboral: compte d'altri, per compte propi "

Es tracta d'un projecte transversal que a més contribueix a la consecució dels objectius d'Etapa de l'Educació Infantil i en què el conjunt dels continguts es treballen des de les diferents àrees que componen el currículum acadèmic segons el RD 71/2008 de 27 de juny, pel qual es regulen les competències educatives a les Illes Balears **F**

Dades d'interès

Pàgina Web : <http://ametlandia.jimdo.com/>

El nostre compte de correu: ametlandia@gmail.com

A través del Blog es pot veure l'evolució del projecte
<http://ametlandia.blogspot.com.es/>

Campanya extraordinària de suport a l'Ateneu Pere Mascaró

Josep Valero

Coordinador d'activitats de l'Ateneu Pere Mascaró

A vegades el que és més evident, és el que no valoram. L'Ateneu Pere Mascaró és ja una Fundació prou coneguda i reconeguda en l'ambient social i cultural de Mallorca i Menorca. També se segueix a les altres Illes, a les altres terres de parla catalana i té amics d'arreu de l'estat, que malgrat no dominar el català amb profunditat, volen rebre l'Altra Mirada, la revista digital que actualment editam mensualment amb la Fundació Emili Darder.

Sí, l'Ateneu en molt poc temps comença ja a ser prou conegut. Hem organitzat xerrades i col·loquis; hem estat co-organitzadors de jornades de debat sobre la Renda Bàsica, el Model d'estat i el fet nacional a les Illes, sobre Turisme sostenible. Hem organitzat diverses sessions de La Lletra a la Imatge, combinant el cinema amb el debat de temes d'actualitat. Hem participat en l'organització d'un curs de l'Universitat d'Estiu de la UIB; hem fet escoles d'estiu de debat polític, hem organitzat lectures d'obres literàries.

També participam en la dinamització d'un projecte de foment del mercat social, i potenciam la creació de grups d'estudi sobre economia i fiscalitat i la reforma de l'administració pública. Divulgam llibres de contingut històric relacionats amb la recuperació de la memòria històrica o participam en l'organització d'actes com el recordatori als represaliats illencs pel TOP i a la lluita dels seus advocats.

Formam part de la Xarxa estatal de foment de la Renda Bàsica de ciutadania; de FIARE-Banca ètica; de l'Institut Triangle de Mar Blava d'on portam la secretaria tècnica i mantenim relacions fraternals amb la Fundació Nous Horitzons i la Fundació Emili Darder. També hem cooperat amb la Fundació Gabriel Alomar.

L'Ateneu Pere Mascaró ja és un fet evident i reconegut. Darrera d'aquesta singladura hi ha la feina i l'esforç militant d'una gent i el suport de la família de Pere Mascaró que ho ha fet possible.

Sí, hem crescut políticament i també hem crescut amb necessitats. Fer activitats comporta unes despeses. Organitzar una mínima infraestructura operativa, també. Les quantitats econòmiques anuals que movem, semblen irrisòries pel volum de feina desplegat. Però no ens podem autofinçar sols per les quotes dels nostres col·laboradors fixos. Necessitam cobrir un dèficit de 3.000 € anuals, per no baixar el nivell de la nostra activitat. Amb 25 col·laboradors fixos més, que es comprometin a pagar 30 € trimestrals, podrem aguantar l'any 2014.

O amb les aportacions extraordinàries que vulgueu fer al compte de la Fundació 2056-0004-41-4102005877 -compte d'estalvi ètic- també hi podeu contribuir.

Totes aquestes aportacions també es poden desgravar en la declaració de l'IRPF de l'any corresponent. Si de veres ens valoreu, doneu-nos una mà. I si no podeu fer-ho econòmicament, també necessitem mans i cervells per fer feina.

Tots i totes sereu benvinguts. Us esperem. Moltes gràcies pels vostres suports. **F**

IMAGINA UN ALTRE MÓN...

DÓNA UNA PASSA...

I AJUDA'NS A CANVIAR-LO !...

Perquè no ens agrada el que hi ha

Totes i tots som importants

El treball col·lectiu fa més eficient el nostre esforç individual

ARA ÉS EL MOMENT !
CAMPANYA EXTRAORDINÀRIA DE COL-LABORACIÓ AMB
LA FUNDACIÓ ATENEU PERE MASCARÓ!

Reaparició revista Namasté

Alberto D. Fraile

Editor

Obre la coctelera , introdueix Noam Chomsky , Ignacio Ramonet i Christian Felber , anarquisme , desobediència civil i Economia del Bé Comú . Afegeix una quantitat generosa d'innovació social, societat participativa, mitja labs, crowd, optimisme i serenitat .

Adoba'l amb una economista feminista i un expert en crowdfunding de codi obert . Agita una mica amb una denúncia dels paradisos fiscals i els embornals de la crisi.

Ruixar-lo amb una aposta decidida pels nous moviments que estan transformant l'economia basats en la transparència, la participació i l'ètica .

Tot això presentat amb el millor disseny i els millors col·laboradors internacionals. De Londres Equador , de Madrid a Austràlia. Cuinat amb amor a Mallorca i mirant a Sud-amèrica.

Suma-li a això dones que es despullen per denunciar la violència dels estereotips, bioconstrucció, relacions sanes, cinema, música, art, la bogeria gràfica d'Albert Pinya, l'art demolidor que obre cors de Boamistura, el coco i el cor de l'activista Marc Masmiquel, un professor d'empresa que fa Zen i un boig que pren Ayahuasca ... Periodistes, enginyers, filòsofs, ecologistes, economistes, fotògrafs, dissenyadors, artistes, psicòlegs, meditadors, outsiders, somiadors... Tots ells aliats per explicar en temps real els canvis històrics que estem vivint.

I cuinat amb molt....

Boamistura

Està a punt de veure la llum el primer número de la nova etapa de la Revista Namasté. Encara ets a temps de reservar el teu exemplar del tiratge limitat. Es tracta d'una edició molt acurada que mesurarà 24 x 17 cm. i comptarà amb 128 pàgines elaborades amb tota aquesta matèria primera de primera qualitat. Sortirà de la impremta el 21 de desembre de 2013.

L'edició ha anat a càrrec del responsable de continguts de Namasté, el periodista Alberto Fraile, i a més de les seccions Namasté conté un dossier sobre Nova Economia i Innovació Social que ha comptat amb la coedició de Marc Masmiquel i el col·lectiu Boamistura. El disseny editorial està en mans de Damià Rotger i la producció de tot l'equip de l'Associació Namasté. **F**

Namaste

Regala(té) la revista Namaste
Primer número 21 de diciembre
Ejemplares exclusivos. No te pierdas el tuyo!!!!

El Fòrum *ets-menorca*, el treball en xarxa de l'associacionisme transformador

Borja Pellejero Garriga

Membre del Fòrum *ets-menorca*

<http://forumetsmenorca.org/>

Està ben demostrat que la col·laboració ens fa ser més eficients en la consecució dels objectius proposats. El món empresarial fa temps que és ben conscient dels beneficis que els aporta, i ningú discuteix la necessitat que juguen associacions com PIME o ASHOME en el desenvolupament del teixit productiu i la defensa dels seus interessos. En canvi, la ciutadania organitzada ha tendit a l'actuació autònoma en àmbits específics i amb una base d'afiliació també específica, desconnectada i sovint desconeixent la resta d'entitats del seu entorn. Tot i així, tenim experiències reeixides de col·laboració, com fou la Coordinadora de Camí de Cavalls, que aglutinà a vuitanta entitats per aconseguir el seu dret a pas i que avui és un atractiu turístic indiscutible o la recentment reactivada Federació d'Associacions de Pares i Mares, que ha tingut un paper cabdal en el conflicte educatiu.

El Fòrum d'entitats del Tercer Sector de Menorca pretén ser aquest espai d'articulació de la ciutadania organitzada, creada l'any 1999 amb el nom anterior de Fòrum d'ONG de Menorca. Va sorgir davant la constatació d'una nova realitat que exigia una capacitat propositiva i no només contestatària que caracteritzà les associacions a finals del franquisme i en els primers anys de la democràcia. Necessàriament comportà canvis organitzatius i la formació en noves competències en una realitat més complexa i amb temes que s'interrelacionen. El detonant que propicià la seva creació fou la prevalença dels interessos econòmics d'uns determinats empresaris en la modificació d'una llei d'ordenació del territori que s'havia acordat amb consens al Consell Insular de Menorca i que va ser substancialment modificada en el seu tràmit en Parlament Balear, que acabà desencadenant una crisi institucional al CIME i una decepció ciutadana perquè l'interès general fou trepitjat.

Considero necessari haver fet aquest breu repàs de l'origen del Fòrum per entendre la seva raó de ser i les accions que ha dut a terme fins a dia d'avui. En primer lloc, és essencial que si les ENL volen participar en la definició del bé comú prenguin consciència del seu paper –apoderament–, es nodreixin de la participació ciutadana i siguin eficients en la seva acció.

Per això s'han fet jornades formatives dirigides a les ENL o una unitat didàctica per introduir els més joves en el món associatiu.

En segon lloc, la complexitat i la interrelació sovint requereixen accions conjuntes que no entenen d'àmbits. Així, per exemple, es va crear el Consorci Civil Mestral-GOB (és a dir, àmbit social i ambiental) amb l'objectiu de donar un impuls cap a la informació i la sensibilització ambiental en temes de residus. En darrer lloc, hem de ser capaços de fer sentir la nostra veu en l'elaboració de polítiques públiques. En aquesta línia es va crear una comissió de treball amb el CIME a fi que aquesta institució elabori un pla de subvencions digne i just.

Aquestes accions han sorgit de les propostes i amb l'esforç de les ENL que s'han anat trobant en aquest espai de trobada que anomenem Fòrum *ets-menorca*. El Fòrum no té personalitat jurídica pròpia, ja que es considerarà i a dia d'avui encara ho trobem necessari aconseguir una participació efectiva de les entitats com a manera de dinamitzar i madurar l'associacionisme.

Evidentment, al llarg dels quasi 15 anys de trajectòria han anat canviant, tot i mantenint els principis, la manera d'organitzar-se, la tipologia d'accions i les entitats participants. A partir d'aquest any funcionarà per primer cop en quatre comissions de treball autònomes en relació a organització interna i sensibilització, educació no formal, economia social i governança, i s'establirà una reunió trimestral per posar en comú el treball fet.

Algunes de les accions a destacar que ens proposam són la posada en marxa d'un directori web d'ENL, el servei de préstec de recursos entre les entitats del Fòrum, donar continuïtat a la Mostra d'Entitats de Menorca o la creació d'una escola de ciutadania en els mesos d'estiu. Hi participen entitats diverses en àmbits i estructures, com GOB, Amics de la Mar, PAH, FFVV o Cooperativa San Crispín, però totes unides per les característiques comunes que ens uneixen com a sector no lucratiu i amb la voluntat de transformació social.

És curiós veure que quan les institucions s'enfonsen la societat civil pren el lideratge, establint el paral·lelisme entre la crisi institucional que he fet referència abans i l'actual. És l'hora de la ciutadania i, més que mai en un context de pocs recursos, hem de ser capaços de treballar plegats a partir dels espais que ens resultin més idonis en cada moment per ser eficaços amb el patrimoni que aportam a les nostres Illes. **F**

Artà: recollida selectiva porta a porta

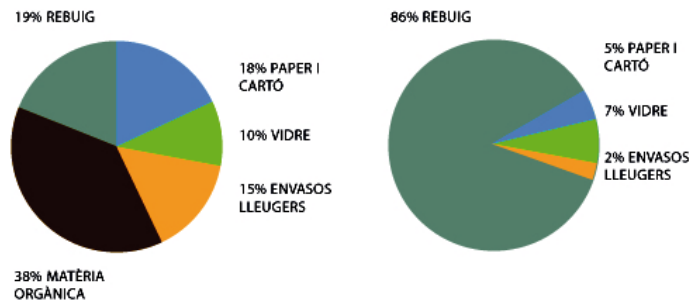
Jaume Alzamora
Batle d'Artà

A partir del mes de febrer el municipi d'Artà iniciarà una nova etapa en la gestió dels residus domèstics que consistirà en donar un nou impuls a la recollida selectiva porta a porta, un sistema més net, més ecològic i més econòmic.

Tot i que som un municipi que des dels inicis de la democràcia ha apostat fermament per la defensa i protecció del territori, havíem quedat una mica enrere respecte a altres municipis de Mallorca en la separació i reciclatge de residus, de fet, al 2012 només vam reciclar el 14% dels residus, quan hi ha municipis que en reciclen el 80%.

Recollir els residus porta a porta i de manera separada fa que cada veïnat es responsabilitzi personalment dels seus fems i s'impliqui en una idea col·lectiva nascuda de la participació ciutadana. Aquesta implicació fa que el poble estigui més net i que es puguin retirar els contenidors que sovint són una font d'olors, renous i d'abocaments incontrolats. Però com hem dit hi ha dos avantatges més de fer la recollida selectiva porta a porta a Artà: en primer lloc és que resulta ser més econòmic i ens permetrà rebaixar considerablement la taxa de fems als que separin correctament; i ens segon lloc, és més ecològic, ja que la separació dels residus fa prendre consciència a la ciutadania de l'excessiva generació de residus pel que indirectament es fomenta la reducció i la reutilització; a més a més la separació dels residus fa que es converteixi un material que havia de ser incinerat en una matèria primera. Això té un doble benefici, reduïm el consum de recursos naturals i reduïm la producció d'emissions contaminants, de cendres i d'escòries provinents de la incineració.

Un cop establerta la justificació que ens obliga a proposar a la ciutadania un canvi d'aquesta magnitud, plantejant l'estratègia que volem seguir per implementar-ho. Som conscients que per aconseguir l'èxit no ho podem fer des de la institució i que hem de facilitar la participació de la ciutadania. Sobretot, per dos motius importants: s'ha de tenir el suport col·lectiu a la iniciativa i s'ha de configurar el millor sistema perquè puguem reeixir en l'aventura.

Si mirau la composició d'una bossa típica de fems, comprovareu que

més del 80% dels residus són reciclables.

Per això, el setembre iniciarem un seguit de reunions per exposar als ciutadans i ciutadanes la nostra idea i millorar-la conjuntament.

I si mirau la bossa de fems de la majoria d'habitatges artanencs, veureu que

només es recicla un 14% dels residus.

Férem trobades amb la ciutadania en general, però també amb diferents sectors com els comerciants, les urbanitzacions turístiques, generadors singulars com edificis plurifamiliars, centres educatius o centres municipals. Varen ser dos mesos de feina de participació que ens possibilitaren crear un pla municipal de residus que creim podrà satisfer les demandes dels diferents col·lectius per assegurar-nos un important augment del percentatge de reciclatge en el municipi.

Les trobades amb la ciutadania ens permeteren dissenyar un nou plec de condicions per tal de treure a concessió el servei de recollida domiciliària de residus que inclogués les propostes aportades, així com les que volia exigir l'ajuntament. Així que amb tota la informació de la ciutadania, a partir d'experiències d'altres municipis aportada per l'assessorament de l'empresa Gram Gestió Ambiental, el mes d'octubre es va anar enllestit el model de gestió de residus que volíem pel nostre municipi. Bàsicament, les novetats més importants que s'han incorporat en aquest model són:

1. Es recolliran, porta a porta, en els nuclis urbans, les cinc fraccions: paper i cartró, envasos de vidre, envasos lleugers, matèria orgànica i rebuig. La recollida sempre serà nocturna, a partir de les 24h, i igual en tot el municipi. El vidre, per ser origen de renous, serà l'única fracció que es recollirà de dia. ■■■■

2. Es retiraran tots els contenidors que hi havia repartits en el municipi (100 de rebuig i 42 de selectiva). Els habitatges i negocis ubicats en sòl rústic, a partir d'ara, hauran de dur els residus al Parc Verd i deixar constància de la seva visita amb la targeta gratuïta Artà-Card (s'ha de sol·licitar a l'Ajuntament). En el cas que es lloguin els habitatges a turistes, se'ls ha d'explicar com funciona el sistema de recollida de residus i, per fer-ho, l'Ajuntament ha editat fulls informatius en diferents idiomes.

3. Per les empreses i comerços, a més de l'horari general establert, es determinen serveis extres amb l'objectiu d'ajustar la recollida a la producció i als horaris d'aquests sectors:

- Envasos de vidre: dilluns al matí
- Paper i cartó: divendres al matí
- Matèria orgànica: dimarts i dijous al vespre (només de juny a setembre, ambdós mesos inclosos)

Les empreses i els comerços podran anar al Parc Verd a deixar tot tipus de residus, excepte els voluminosos, les restes d'obra o els perillosos.

Les empreses i els comerços situats en sòl rústic han de dur els residus al Parc Verd separats correctament.

4. S'ampliaran els horaris del Parc Verd, on els particulars podran dipositar-hi qualsevol tipus de residu domiciliari separat correctament (paper, vidre, envasos, matèria orgànica i rebuig).

També es podran dur al Parc Verd els residus especials que no es recullen porta a porta com ara voluminosos, enderrocs, tòxics i perillosos (piles, uralita, pintures...), bombetes i fluorescents, residus d'aparells elèctrics i electrònics, ferralla, oli, roba o restes de poda. Per entrar al parc verd, s'haurà de presentar la targeta ciutadana gratuïta ArtàCard, que s'haurà de sol·licitar a l'Ajuntament.

5. Per al 2014 s'ha abaixat la taxa de fems de manera generalitzada un 8%. Però el descompte més important el rebran els habitatges, les empreses i els comerços que separen correctament els vostres residus.

Per aconseguir-lo, s'han d'inscriure al sistema d'inspecció tècnica de residus (ITR), amb què es bonificarà les persones que demostrin que separen bé els residus. Els descomptes poden arribar a ser d'un 40% addicional (segons la ubicació i el tipus de local o habitatge). Per apuntar-se al sistema ITR i gaudir de les bonificacions, s'ha de presentar una sol·licitud a l'Ajuntament per a cada habitatge o comerç abans del 31 de gener de 2014.

artà recicla i cuida el medi ambient		quan s'han de treure els residus? vidre: abans de les 8h del matí altres fraccions: de 21h a 24h
dilluns paper i cartó	sí: diaris i revistes, caps de cartó, fulls de paper, prospectes publicitaris no: brics, paper brut	
dimarts i dissabte envasos lleugers	sí: envasos de plàstic, brics, llaunes, tapadores, paper d'alumini no: joguets, poals, mangueres, CD	
dimecres envasos de vidre	sí: botelles i pots de vidre no: tassons, bombetes i fluorescents, miralls i vidre pla	
dijous rebuig	sí: restes d'agranar, llosques, bolquers, compreses, excrements, paper brut, ceràmica no: residus reciclables o tòxics	
dimecres, divendres i diumenge matèria orgànica	sí: restes de fruita, verdura, carn i peix, pa i menjar cuinat, paper brut, closques d'ou, fruita seca i marisc, borres de cafè i d'infusions, petites restes de jardineria, bolquers (en bossa blanca o transparent independent) no: líquids, cendres, excrements, medicaments	
estimartà recicla		recicla.arta.cat 971 829 595

Reunió al carrer, al barri d'es Collet

Un cop ja definit totalment el nou sistema de recollida de residus, ens proposarem iniciar una campanya informativa i de sensibilització ambiciosa que es duria a terme durant els mesos de desembre i gener. El dia 4 de desembre es va fer una presentació pública del nou sistema de recollida, on hi va acudir també la Consellera Insular de Medi Ambient, la senyora Catalina Soler. A la reunió hi assistiren més de 200 persones que varen poder conèixer de primera mà les motivacions per implantar el nou sistema, com funcionaria i a més, varen poder recollir tot el material divulgatiu (s'entregava un poalet per recollir la matèria orgànica, un fulletó informatiu, un calendari del municipi, un paquet de bosses compostables, la fulla d'adhesió a la ITR i un magnètic de resum de tot el sistema).

Després d'aquesta presentació oficial vàrem prendre el carrer i anàrem, durant dues setmanes, cada dia, a les diferents barriades dels nuclis urbans per explicar a la ciutadania la implementació de la nova proposta.

També s'anunciava, en la convocatòria, que s'hi repartiria tot el material divulgatiu i també compost. Aquestes reunions/trobades a peu de carrer a les barriades han resultat ser d'un èxit absolut i, malgrat el fred que hi ha fet, l'assistència i l'interès que ha mostrat la ciutadania ha estat molt important (en algunes van venir fins a 120 persones) i ha estat una manera fàcil, pràctica i directa per tal que els artanencs i les artanenques poguessin conèixer la informació que l'ajuntament volia fer-los arribar.

Per acabar la campanya informativa i abans de l'inici del nou sistema de recollida, ciutadania als veïnats que no hagin vingut a cap de les convocatòries que s'han realitzat, s'anirà porta a porta per donar-los les explicacions i el material divulgatiu.

Tot i això, un cop ja implantat el sistema es farà un seguiment exhaustiu de les incidències que hi pugui haver. També es preveu fer un seguiment de la nova empresa per tal que compleixi estrictament amb el seu contracte. A més, durant l'estiu es faran campanyes de sensibilització a les zones més turístiques del municipi, com la Colònia de Sant Pere, Betlem, s'Estanyol o algunes zones rústiques perquè és indispensable que els visitants s'alineïn en el sistema i ens ajudin a assolir els objectius de reciclatge i protecció del medi ambient.

Per donar més força i cobertura a la proposta és necessària una normativa local que permeti una gestió eficaç del sistema. Per això durant el mes de gener es vol aprovar una ordenança reguladora de la recollida de residus i neteja del municipi. Actualment, l'esborrany de l'ordenança s'ha remès a les persones que participaren en les primeres reunions, als comerços i empreses, a les entitats i s'ha penjat al web municipal per tal que, fins aproximadament dia 10 de gener, s'hi puguin fer aportacions per part de la ciutadania i pugui enriquir-se per donar solucions a les incidències que puguin aparèixer.

A grans trets aquesta ha estat la tasca que ha realitzat el municipi artanenc per preparar-se per aplicar un nou sistema de gestió de residus que, tot i no ser totalment novedós, sí que implica un gran canvi en els hàbits dels artanencs i artanenques a l'hora de separar els residus en els seus domicilis, una tasca que ens farà de ben segur, esdevenir un poble més responsable, més participatiu, més net, i més comfortable per aquelles persones que hi vivim i també per aquelles que ens visiten. **F**

Iniciativaverds-EQUO Menorca: Altres maneres de construir un futur

Òscar Garcia Febrero

En nom de l'assemblea constituent d'Inciativaverds-EQUO Menorca

Durant l'assemblea constituent d'Inciativaverds-EQUO Menorca celebrada no fa gaires dies a l'AAVV. des Castell, ens vam demanar pel naixement o la continuació d'un projecte ecologista d'esquerres i *menorquinista*, després d'un any de donar-li voltes i reflexionant damunt de l'actualitat. La nostra conclusió va ser clara: creiem en el sistema democràtic com a representació política de la ciutadania per assolir els objectius que aquesta demana i creiem que els partits polítics, tal com s'han conegut aquest darrer segle, han arribat a un final de cicle.

També hem vist necessari un canvi per aconseguir que les formacions polítiques siguin només una eina, (molt important si voleu, però una eina) per afavorir que els serveis públics facilitin a la societat "tirar endavant", i no un objectiu final de les polítiques dutes a terme. Una democràcia real on la ciutadania controli els poders públics i no al revés.

Però per què ara?. Perquè veiem que ens trobem davant d'una crisi sistèmica (política, energètica i de model social i econòmic) i que les respostes donades per part dels representants ciutadans, que van rebre l'encomana de gestionar tot allò públic durant els darrers 35 anys de parlamentarisme representatiu, entren moltes vegades en contradicció amb tot el que hem exposat anteriorment.

Així a més d'estar indignats i perplexos, ens hem proposat d'aconseguir que la inoperància, la frivolitat, la improvisació, la corrupció o la demagògia, entre d'altres adjectius fàcilment associats a l'actualitat, no siguin els adjectius que ens venen al cap quan es pensa en un govern democràtic i que, a més no es pugui fer res més que esperar quatre anys per cercar alternatives que incideixin en el dia a dia de la gestió pública. ■■■

Per açò IniciativaVerds Menorca es constitueix, juntament amb Equo Menorca, en una cooperativa política, una plataforma d'intervenció política permanent orientada a participar en la societat i en les institucions polítiques públiques representatives.

Amb quins objectius?. Aconseguir un sistema polític que treballi per la consecució de marges cada vegada més justos i equitatius de benestar social. I avançar cap a un nou model de relacions laborals dins un Estat de Benestar inclusiu i cohesionat. I per promocionar la igualtat entre els gèneres masculí i femení i del dret a la diferència i autonomia de cada un d'ells.

I per promoure la fraternitat i solidaritat amb els pobles del món. Per aconseguir la protecció i promoció de la inter-culturalitat positiva. I pel reconeixement del dret a la diversitat (cultural, afectiva i sexual, generacional, de creença i pensament, entre d'altres) i pel combat de totes les formes de discriminació, exclusió i desigualtat social.

També per la defensa i el reconeixement de la cultura i la llengua catalana. I per l'exercici, promoció i defensa de la no violència, amb un re equilibri de les relacions entre la Humanitat i la resta de la Natura per tal de preservar el futur del Planeta. En definitiva, creiem i volem una democràcia participativa el més descentralitzada possible que permeti al mateix temps la cooperació a nivell global a fi de contribuir a la transformació ecològica i democràtica de la societat.

Així, el calendari que s'ha marcat Iniciativaverds i Equo a Menorca per aquest any ha estat el de reforçar i ampliar la nostra capacitat d'acció, fins ara prou modesta, aprofundint en les formes democràtiques que al nostre parer manquen encara dins la gran majoria de moviments polítics actuals. I, també, volem començar a treballar amb altres partits, plataformes cíviques i organitzacions ecologistes i d'esquerres per a la transformació de la societat, la radicalitat democràtica, la superació del capitalisme i la contribució a la construcció d'un model alternatiu global sobre la base d'una cultura alternativa, solidària, igualitària, ecologista, intercultural, pacifista i al servei de les persones.

Tot açò que pot ser feixuc de llegir, i també de resumir, implica una voluntat pro positiva per canviar les coses. No caurem en el parany de la frustració. Hi ha moltes de les regles de joc que, construïdes per aconseguir una societat més feliç, no han funcionant i no funcionen. Necessiten ser replantejades per assolir tots els objectius apuntats.

Però per açò s'ha d'aconseguir treballar com a partit polític amb i per una majoria social que empenyi el canvi pacífic, ineludible i necessari cap un món i un futur millor en tots els aspectes que creiem possibles. I aquesta és la nostra modesta intenció...canviar el present per tenir una millor Menorca i un millor món! **F**

l'entrevista

Damià Bover Trobat

Pagès, cooperativista i innovador.

Per Josep Valero i Biel Pérez

Té 48 anys va néixer a Porreres el 1965 i actualment treballa a Vilafranca, malgrat el seu domicili és a la Colònia de Sant Jordi. Fa de pagès a la finca de Son Durí. A Vilafranca, Damià va trobar un llibre antic que li deia Son Dur-hi (o sia un lloc que vol dir que hi fas feina i no en treus rendiment). Té un títol de FP Superior d'Informàtica i és tècnic superior de sistemes informàtics. Pagès d'agricultura ecològica, cooperativista, inventor, innovador, informàtic, divulgador, només vol parlar de coses que hagi pogut tocar amb les mans... D'aparença tímida, quan parla descobreixes la força del seu pensament i l'audàcia de la seva acció pràctica. Un home de la terra, que arriba al pensament i a l'acció global, perquè aquesta, també acabi tornant i afavorint a la seva terra. Una persona amb projectes, una persona a qui una societat com cal, hauria de cuidar i protegir, com un dels seus millors actius.

La primera feina després del estudis?

Va esser *Limit Cecomasa*, a Manacor, des del 89 fins al 95. Eren els temps dels inicis dels "personals computers" amb distints sistemes operatius fins arribar a Windows. L'experiència fonamental d'aquesta etapa va ésser veure la necessitat d'una transició d'una feina d'administratiu sense informàtica, amb màquina d'escriure a un ordinador. Vaig conèixer molts d'àmbits d'hoteleria, restaurants, magatzems (de fruita, de construcció) on es va fer aquesta transició. Aquesta experiència vital m'ha resultat molt útil.

Com fas el canvi d'un món d'oficines, de taules, d'ordinadors a un món agrícola, de terra?

Jo veng d'una família de pagesos. Sempre vaig fer feina de pagès a la finca on estaven els meus pares i el meu germà. Des dels tres anys mon pare em posava damunt el tractor. Vivíem a una finca on vàrem fer una revolució tecnològica molt grossa. L'any 1971, a S'Hort de Sant Martí, hi vàrem arribar amb una bístia i un carro, un tractor i una arada. Hi havia quatre vaques. I el 1992, quan vàrem deixar la finca, n'hi havia 360. Vàrem fer una evolució molt grossa d'anar ampliant el ramat i associat a la tecnologia: primer un tractor, llavors dos, tres... Noves tecnologies per recollir el farratge. Nous sistemes de reguiu. Això també és una experiència anterior molt important.

O sigui, que tu véns d'una cultura pagesa, agrícola?

És molt important veure com la tecnologia fa possible gestionar la cria de vaques d'una manera totalment distinta i passar de tres a tres-centes.

Va ser bo de fer convèncer la família, els teus pares i els teus germans, a favor de les noves tecnologies?

Qui introduïa tecnologia era mon pare. Mon pare sempre ha estat arriscat d'experimentar coses noves: quan es va introduir el brom, quan es va introduir la colza... ell era el primer en provar coses distintes a allò que s'havia fet abans.

Per tant tu creixes en una família innovadora.

Exacte. Després, el 92, mon pare va deixar les vaques (varen influir-hi molts de factors) i el 95 vàrem comprar la teulera Son Dur-hi. La persona que ens va vendre la teulera va seguir fent feina amb nosaltres durant un any i ensenyant-nos a fer la feina, aquesta va ésser en gran part la clau de l'èxit. Però tecnològicament no estàvem al dia. Però la sort que tenc és que un germà meu és mecànic i un altre germà electricista; a més del germà pagès, que també és picapedrer. I, clar, vàrem començar a introduir temporitzadors, motors elèctrics, maquinària electrònica, per gestionar, sobretot, el control d'energia dels temps de cocció dels forns i l'alimentació dels forns amb biomassa. Llavors vàrem passar a ser els pioners. Motors trifàsics, control de potència... Conèixer el procés d'una teulera donaria per a una altra entrevista.

Nou canvi

Fins devers l'any 2006 tot va anar molt bé. Tinguérem una demanda exagerada. La gran demanda venia de l'habitatge rústic i l'unifamiliar. L'any 2007 vàrem començar a tenir crisi. La demanda va minvar i varen canviar la normativa (major control de fums, controls de qualitat, teníem notícies que en el CIM una teulera en zona rústica no anava bé...) i un moment donat vàrem dir: hem de sortir d'aquí. Érem pagesos, i què podíem fer a una zona rústica? Teníem experiència i conservàvem la maquinària (tractor, arades), haviem seguit cuidant les finques familiars i jo, personalment, vaig decidir diversificar. Vàrem estar tres anys fent agricultura i teulera a la vegada. ■■■

I l'agricultura ecològica?

Un moment donat vaig fer un Curs d'Agricultura Ecològica de vint hores. El va dirigir el Consell Balear de Producció Agrària Ecològica (aquest era el certificador) Va esser molt intens i a mi em va obrir un món nou. Mai havíem gestionat bé els fems de les vaques. Amb les idees noves que ens donàvem vàrem veure que la gestió dels fems era fatal; a la terra no la gestionàvem bé, abusàvem dels abono i de la fertilització química. Ara fa quatre anys que no tiram ni nitrats, ni fosfats, ni potasses i veim que els cultius funcionen igual.

Els principis fonamental de l'ecologia són: la rotació de cultius (no sembrar sempre el mateix), eliminar química, utilitzar llavors autòctones (per exemple, el blat xeixa). Una cosa important és no separar l'agricultura de la ramaderia, com s'havia fet els darrers temps. En l'agricultura ecològica és fonamental aquesta mescla. Jo tenc la sort de què mon pare i ma mare aporten *inputs* de coneixements.

El més difícil de l'agricultura ecològica és controlar l'herba. No es poden utilitzar herbicides. Es per això que és més car. Pràcticament és una feina manual, amb la xapeta arrancant l'arrel. Avui en dia a Mallorca això es segueix fent així. Hi ha cultius en els quals has de fer tres o quatre desherbats. Ens cal trobar un control mecànic alternatiu als herbicides. La proliferació dels transgènics es deu a la seva combinació amb els herbicides -sobre tot al *glifosato*. És a dir plantes preparades per aguantar l'efecte del pesticida. Llevar les herbes mecànicament és molt costós, primer en mà d'obra i segon energèticament. Com a contrapartida, ahir llegia que a Europa els 80% de les persones duen *glifosato* dins el cos...

On has après tot això?

Jo record la primera vegada que vaig cercar "*ecològico*" a Google... Bé! Tenia una carpeta guardada. També he participat en molts de cursets. Vaig poder participar, perquè tenia manco de quaranta anys, en un curs d'agricultura convencional molt potent. És aquí on vaig començar a pensar. Jo, des dels deu anys tenc molta experiència en aspersors de reg. Tenc un sistema de regar diferent; que substitueix els aspersors i el goteig... En aquesta tasca pos en marxa tots els germans. Mantenim al dia un *John Deere* que té més de trenta anys. Tot ajuda a la sostenibilitat econòmica de tots perquè tot costa molt.

Parla'ns de l'Utopus Project

Devers 2008 hi havia un avís. El petroli es va posar a 150 dòlars. Ara mateix l'Agència Internacional de l'Energia dóna senyals grosses, molt grosses, i no en fan cas. El gas-oil ha passat de trenta cèntims a un euro deu! Els meus coneixements d'informàtica em deien que a una màquina si li dónes autonomia robòtica (que existeix), pot funcionar moltes hores.

Amb poca potència fas el mateix que una màquina grossa. Amb un tractor gros i una arada grossa fas molta feina amb poc temps, però la manera oposada és: una màquina de potència limitada, petita, amb plaques solars a damunt, fent feina moltes hores perquè la robòtica li permet. Jo escric les fórmules així:

Sistema tradicional: impuls = F x t
(molta FORÇA per poc temps)

Sistema robòtic: impuls = f x T
(poca força per molt de Temps perquè el temps queda amortitzat per la robòtica, l'autonomia de funcionament).

I això té un fonament científic. És una intuïció que vaig tenir amb un sistema de regar, que també era lent. Vaig anar pensant i vaig crear una sèrie de prototipus amb rodes. Però després vaig veure que les rodes no anaven bé. Perquè les rodes necessiten un punt de suport i, per no llenegar, necessiten pes i, com més pes, més plaques he de posar, més energia necessit.

Vaig veure això, era el 2009, i, al cap d'un any, després de molta feina mental, diagrames i proves, vaig dividir l'eina de llaurar en dues parts. I utilitzar una de les dues com a punt de suport per a l'altra. La part de darrera està anclada i estira la de davant. Això es diu un moviment discret, a trossos, a diferència del moviment continu del tractor de rodes o cadenes. Aquesta és la primera diferència i la segona, que troba el punt de suport a baix, subterrani. El de darrere estira el de davant i el de davant empeny el de darrere. La terra té una capa fèrtil de vint centímetres; tot el que està per davall és igual si el trepitges. El tractor tradicional, en passar per damunt, compacta la terra, en canvi aquesta màquina respecta la capa fèrtil. No patina en condicions no òptimes de la terra (com humitat o arenosa) i no compacta la terra. Ara hi ha un científic que fa mesos que hi treballa i sabem que el responsable més gros de l'erosió de terres fèrtils és que les terres estan compactades, l'aigua no hi entra, hi ha una escorrentia i les terres se'n van als rius. Nosaltres, com que no compactam la terra, reduïm l'erosió. Els equips són molt lleugers i gasten molta menys energia. Si després hi afegim robòtica, una de les curolles que tenc és a aconseguir màquines que controlin l'herba sense despesa energètica de combustibles fòssils i sense mà d'obra.

Aquí hi ha moltes idees i molt interessant, però com es finança tot això?

Fins ara s'ha finançat com sempre s'han finançat els inventors. La gent de l'entorn immediat: amics de mon pare, els germans, la padrina, el tio i la finca. L'Administració em va finançar la compra d'un tractor quan vaig fer la reconversió de teulera cap a l'agricultura. Tenc un subvenció per ecològic, i el Ministeri d'Indústria també m'ha donat suport.

Resulta molt costós el projecte?

Fins ara hem gastat 28.000€ en patents.

Tens la sensació que el poble, la gent, reconeix la vostra feina?

Record la primera vegada que vaig dur a vendre coses al poble, estava empegueït. Semblava un fracàs passar del guany ràpid de les teules a tornar al camp... Per mu mare estaven bojos, mon pare no. Primer hi duguérem patates, llavors cols... La gent major, sobretot, valora molt la qualitat del que venem. Quan els productes estan tractats amb nitrogen, tot queda distorsionat. Els nostres productes duren molt més temps en perfecte estat. Això sorprèn, fins i tot, a mon pare. Sembrava melons, sempre els havia tirat els abonaments dels tres quinze, i al cap de dos mesos no en quedava cap, perquè el tractament químic els fa efímers. I així lletugues, tomàtiques, blat xeixa, farines, etc.

I de la màquina, què en pensen?

Jo utilitzo la màquina com a test psicològic. M'ajuda a fer un holograma de la psicologia de cada persona. Hi ha totes les reaccions. Naturalment, les que més agraeixes són les que et donen l'enhorabona i t'encoratgen. Llavors hi ha els escèptics totals. Jo crec que pot tenir futur perquè es pot produir localment.

Futur?

Home, necessites assegurar-te. Arriba un moment... els gestos de patent són importants. No has de gastar 10.000 euros en una patent internacional si no estàs segur que allò realment aporta una novetat, és un invent i té una utilitat, té un futur. Abans de treure una patent internacional, això fa dos anys i mig, vaig anar a Alemanya a visitar el *Deutsche Museum*, que té la col·lecció de maquinària agrícola més gran del món. M'interessava recollir idees (sempre has d'anar evolucionant, en aquell moment tenia una sèrie de coses que encara em fallaven, de distints dissenys).

Vaig anar a Munich i a Stuggart (aquí és on hi ha el museu més gran). Vaig parlar amb l'enginyer mecànic responsable del museu, li vaig mostrar el vídeo i ell em va dir: m'ho miraré. Al cap d'una setmana em va dir: això no hi és aquí dedins. Va esser el moment màgic. Ell mateix em va posar en contacte amb altres doctors i tots donaven l'aprovació en el sentit que això era un progrés gros. Quan aquestes persones et diuen que això està bé, que endavant... Has fet la patent? Em demanaven. Jo els deia que sí, però per a la patent internacional he de saber si he de gastar deu-mil euros o no. Ells em deien "endavant"!

Això era per l'octubre i el novembre hi havia la Fira *Agri Tecnic, a Hannover*, i també hi vaig anar, hi vaig estar una setmana deixant la finca abandonada (sort dels meus pares). Vaig tornar i vaig estar bloquejat tres mesos, no podia ni llegir el diari. Va ser una intoxicació, anava remugant, com les vaques. I, per sort, vaig poder seguir evolucionant els prototipus; és important seguir evolucionant. La llàstima ha estat que els anys 2012 i 2013 no hi ha hagut finançament europeu per a la investigació. Només segueixen funcionant els programes estrella. Europa ha actuar just a l'inrevés del que han fet els Estats Units i el Japó. Allà han tirat una gran quantitat d'estímul per què la gent gastés, i a Europa, tot estancat, ja veurem quin resultat dóna.

Amèrica?

El mes d'octubre jo volia anar a Califòrnia. Primer per cercar persones que entenguin de tecnologia i que tenguin doblers per finançar l'"*Utopus Project*". Ara mateix el 70% del *Venture Capital* del planeta i de les persones que s'hi dediquen, són a Califòrnia (Silicon Valley, San Francisco, Palo Alto); *Google Ventures*, *KPMG*, etc. ■■■

Tot això són grans empreses i persones que afavoreixen projectes de futur. També hi ha les universitats, Berkeley i Stanford. Google ha adquirit moltes empreses de robòtica... Allà, la gent que té molts de doblers inverteix en aquestes coses, no sols inverteix, sinó que fa donacions (dóna doblers a canvi de res). Això a Europa... no sé a qui he d'anar, no en trob cap! Aquí hi ha alguns personatges que tenen molts doblers, però no els pots parlar de res. Les primeres empreses tecnològiques mundials són dels Estats Units.

Quin moment vius ara mateix?

El dia de Sant Antoni seré a *Coblenza*, hem de xerrar a un simposium, a *Heilbron*, a *Hohenheim*. Jo he conversat amb varies multinacionals, estrangeres i espanyoles i ara miraré de formalitzar un consorci. A Europa enguany s'ha activat el "*Programa Horitzon 2020*" i els seus eixos són: salut, espai (satèl·lits), canvi climàtic (descarbonitzar, cercar tecnologies per reduir l'emissió de CO₂), seguretat alimentària. El meu projecte té molt què veure amb la seguretat alimentària i l'agricultura sostenible. I en aquest moment, pel que fa als productes ecològics, tenim més demanda que producció.

Per un costat estàs orientat a poder comercialitzar aquest producte en el mercat, o trobar un altre soci que et permeti comercialitzar aquesta màquina...

N'hi ha que troben que estam sonats, però la nostra idea és crear una multinacional tecnològica. Perquè tenim més coses. I, avui en dia, si no actues d'un forma global no fas res. I la idea és ordenar llicències, recuperar els euros de la inversió feta.

O sia voleu crear una multinacional d'innovació, d'investigació, de foment de la investigació, i també fabricar?

Jo no veig diferència entre fabricar una teula i fabricar una màquina d'aquestes, no n'hi veig cap.

Voldríeu formar un consorci on es combinàs la investigació i la fabricació?

Ara mateix accedirem a fons europeus per fer prototipus i per realitzar investigacions associades. Com més investigacions es faran, com més es grata, més coses trobes. Els fons europeus són per a això.

Mallorca quin paper hi jugaria en aquest projecte de multinacional tecnològica?

Té moltes vessants. A Mallorca jo trob que s'ha d'enfocar a l'hoteleria. A tot el món, i a Mallorca, falten uns parcs temàtics on s'expliqui què és l'agricultura, què és l'agricultura ecològica i com funciona la producció d'aliments.

No hi ha cap lloc en tot Europa on s'expliqui com es fan els aliments (convencional, transgènics, nitrats amònics, tractors enormes i l'agricultura ecològica). No hi ha cap lloc on es mostri, de tal manera que la gent pugui jutjar i decidir quin producte ha de comprar. Això és una primera vessant, els parcs temàtics.

Altra, produir màquines diverses, per diverses finalitats. Poden ser màquines per pagesos ecològics, amb unes dimensions, unes feines i unes funcionalitats. Altres màquines grosses per arreglar el problema de la compactació de les terres, que és una màquina totalment diferent. Màquines per gent que treballa en el camp per hobby. Una altra gama de productes, podria ser per a aquestes persones majors que les agrada fer agricultura però ja no poden manejar el motocultor ni el tractor... Tenc tres o quatre coses pendents de treure patents per afegir a les que ja tenim.

I això com a projecte empresarial qui el dissenya?

El *Projecte Horitzon 2020* xerra molt clar: només finançam investigació per coses que es poden fabricar i vendre. I els doblers inicials són per a afinar molt aquest pla: diagrames, quin preu tindrà, quants en vols fabricar cada any, a qui ho vols vendre. Jo ho dirigeix, però necessitem el suport de la Universitat. Hi ha un professor que treballa la seva tesi sobre aquest tema. Tenim quatre universitats que hi col·laboren. De moment la UIB té una especialitat de robòtica que funciona molt bé. La Universitat de Girona, que treballa tot el tema d'electromecànica. A la Universitat de Coblenza fan una feina de suport, treballen complements pel desenvolupament de software més avançats. Llavors hi ha la Universitat de Heilbronn, que són especialistes en tallers fotovoltaics i electrònica de potència per gestionar l'energia elèctrica. De moment tenim aquestes quatre. A la Comunitat Europea hi ha una prioritat pels consorcis que incloguin qualche contacte amb Xina. Nosaltres tenim la sort de tenir algun contacte. ■■■

Qui fa tota aquesta feina de màrqueting?

Una empresa tecnològica té quatre punts: crear l'empresa, el màrqueting, les idees i convertir aquestes idees en un producte. La feina de model de negoci la faig jo. Per a la feina de màrqueting estam en contacte amb *SEDEWA*. Ara mateix estam en la fase de desenvolupar el projecte, que també ho faig jo. Però, a partir d'ara, quan tinguem doblers, s'anirà afegint la gent que s'ha de tenir aquí. N'*Steve Jobs* deia que t'has d'enrevoltar de la gent més bona que puguis trobar.

Coneixes qualcú que hagi fet o estigui fent un procés semblant al teu?

Jo faig un seguiment de les persones i empreses que m'interessen, i vénen del món tecnològic: *Windows*, *Apple*, *Google*... Gent que fa robòtica. Ara, la meua circumstància vital és el *Youtube*: visualitz vídeos d'agricultors de tot el món (Xina, Àfrica...). De moment no he trobat ningú que em faci la competència. Hi ha pagesos que no els cap dins el cap que l'arada camini tota sola. El problema és esponjar la terra.

Ens has obert molts horitzons amb aquesta xerrada; hi ha una visió estratègica molt interessant de cara a la sostenibilitat. Finalment voldríem demanar-te qui formau la cooperativa "Això és vida".

Inicialment érem cinc finques i ara som dues només. Bé, també hi ha finques col·laboradores que són al voltant d'una cinquantena. Però la gestió la du en Teo (comandes, entregues, el mercat, etc.) i en Jordi. Aportam produccions petites de moltes finques que no estan en el nucli de gestió de la cooperativa. Tot és exclusivament ecològic, són finques certificades pel Consell. Tothom ha de tenir el que es diu el volant de circulació. El noranta per cent de finques ecològiques són no professionals, tenen el certificat, però no viuen exclusivament d'això.

Quina proporció de producció significa l'agricultura ecològica?

Si comptem hotels i restaurants manco del 0'5%. Dins Mercapalma no hi ha ningú. No podem cobrir tota la demanda que tenim.

Funciona el Mercat de la Plaça dels Patins?

Des de l'inici (fa tres anys) fins ara hem triplicat la facturació. I això que no en feim massa promoció.

Des de l'Ateneu intentem crear sinergies, propiciar el tema del mercat social, hem parlat amb les cooperatives, amb Apaema. Intentem que hi hagi un web a la que puguin accedir els consumidors responsables...

Què s'ha de fer per trobar una millora a tots els nivells? Des del pagès fins al consumidor, que pugui accedir a un producte sa i sense químiques.

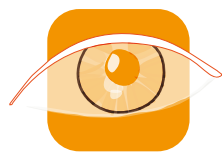
Pens que el primer que hauria de fer la societat és adquirir un coneixement i una consciència de què s'ha d'invertir en agricultura ecològica. No sols que hi hagi terra amb certificació ecològica. Jo veig que es necessita robòtica per controlar l'herba. La societat, el sistema econòmic, el sistema capitalista funciona invertint els doblers. Però ningú inverteix en agricultura ecològica perquè no hi ha cap empresa que unifiqui això. Els bancs que tenim per aquí són molt poc sensibles a aquest tema, no saben mirar enfora.

Si només ens limitam a reproduir els que es fa, el teu projecte no hi té lloc... Tu ens has parlat d'un canvi d'estructura mental.

Malgrat tot, jo som molt optimista. Hi ha moltes coses que funcionen: rodes la clau del llum i s'encén, vas a la gasolinera i hi ha diesel, vas a l'hospital i t'atenen (al manco fins ara), en el carrer no hi ha clots, pots anar a comprar un cotxe... Vull dir que crec que encara hi som a temps per canviar. No fa falta córrer molt (mon pare sempre vol córrer), a mi el que em sembla fatal és que hi hagi tanta gent que roba. Si s'arreglès això en un deu per cent... La robòtica és imparable. **F**

Els somnis no es poden matar, i, gràcies a ells, el món ha donat moltes passes. Gràcies Damià!

altres veus

L'altra "escoltada"

Tomeu Martí i Florit
Ona Mediterrània

Gràcies al compromís de més de 600 persones, el proper 7 de gener ONA MEDITERRÀNIA, una ràdio nascuda des de la iniciativa de la societat civil, començarà la seva programació regular que inclourà emissions en directe des de les vuit del matí a la una de la matinada.

ONA MEDITERRÀNIA serà una ràdio de proximitat, pensada en clau de Mallorca, un mitjà de comunicació multi plataforma, modern i de referència, una ràdio generalista pensada per a tots els públics, un espai d'informació rigorosa i d'opinió plural, una ràdio en llengua catalana, un altaveu per a la producció cultural de les Illes Balears i una eina essencial per als nouvinguts que volen aprendre la nostra llengua.

Després d'un procés que ha durat un any, s'ha creat una associació amb el mateix nom que la ràdio, que serà l'encarregada de posar en marxa el projecte, de vetllar perquè la ràdio compleixi amb els seus objectius fundacionals i de garantir-ne la seva continuïtat.

ONA MEDITERRÀNIA neix com un projecte comunicatiu mallorquí, plural, obert i democràtic i aspira, des de la modèstia i austeritat que amaren el projecte des del primer moment, a esdevenir la veu de la Mallorca lliure i digna, la veu dels que avui són sistemàticament silenciats pels mitjans de comunicació endeutats o connivents amb els poderosos, la veu de la marea verda que ha sacsejat la nostra terra aquest any que ha acabat i, en definitiva, la suma de veus que avui es troben sense (gairebé) veu.

ONA MEDITERRÀNIA es proposa idò, oferir una altra mirada des del dial i des de la Xarxa. La programació serà variada però hi tindrà una presència molt important l'actualitat informativa, l'entreteniment de qualitat, la Cultura (en el sentit més ample i integrador del terme) i l'economia social.

Les 600 persones associades ja, ens permeten posar en marxa la ràdio amb una certa solidesa, amb molta il·lusió i amb molt d'optimisme. Ara bé, perquè el projecte es consolidi i vegi garantida la seva continuïtat en el temps, són necessàries 2.000 persones associades, ens en falten, per tant, 1.400 una xifra que hauriem d'assolir durant l'any que acabam d'encetar.

Et convidam, idò a formar part d'aquesta realitat que, en la mesura que acumuli força serà un gran instrument per a transformar la societat en el sentit en que ho pretén l'Ateneu Pere Mascaró i la Fundació Emili Darder.

L'Altra Mirada necessita també una altra "sentida". Una altra "escoltada".

Vos podeu associar a ONA MEDITERRÀNIA a través del web <http://onamediterrania.cat/> **F**

PROGRAMACIÓ									
DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE			
8:00	Informatiu dematí (Marina Caubet, Toni Oliver)					8:00			
8:30	SUS Mallorca! (Tomeu Martí)					8:30			
9:00						9:00			
9:30						9:30			
10:00	Això fa Pep! (Pep Suasi, Joana Maria Coll)					Fòrmula ONA 10:00			
10:30						10:30			
11:00						11:00			
11:30						11:30			
12:00	Micro (Celestí Oliver)					12:00			
12:30						L'ou blau (Glòria Franquet) 12:30			
13:00						13:00			
13:30						13:30			
14:00	Informatiu migdia (X. Gispert, S. Portell)					14:00			
14:30	Fòrmula ONA					Fòrmula ONA 14:30			
15:00						15:00			
15:30						15:30			
16:00	ONAsports (Damià Thomàs, Toni Florit, Magdalena Estelrich)					16:00			
16:30						16:30			
17:00						17:00			
17:30	L'Internauta (Vicent Parra)	Vinilíssim (Peter Runaway)	Es Jai de sa Barraqueta (Jubilats de Mallorca)	Refugi Nuclear (Anna Vicens)	L'amplificador (V. Forés, M. Ferrà)	17:30			
18:00	Estira la Llengua (Agustí Mas)				Rialto (Rafel Gallego)	18:00			
18:30	Fòrmula ONA					18:30			
19:00	Informatiu vespre (Xavier Gispert)					19:00			
19:30	Fòrmula ONA					19:30			
20:00	El Crepuscle (Pere Estelrich)					20:00			
20:30						20:30			
21:00						21:00			
21:30						21:30			
22:00	El Celobert (Lluís Gavalda)					22:00			
22:30						22:30			
23:00						23:00			
23:30						23:30			
23:00	PersonatIAÇ (F. Pereyra)	Mallorca en Xarxa (Benjami Villoslada)			Latitud Mediterrània (Ferran Pereyra)	ArquiDial (F. Pereyra)	23:00		
La programació s'anirà ampliant amb el temps									

*La programació s'anirà ampliant amb el temps

El Procés 1001 i l'antifranquisme a les Balears

David Ginard

Historiador

El passat mes es compliren 40 anys del judici als encausats pel cèlebre Procés 1.001/72 del Tribunal d'Ordre Públic. Es tracta d'un procediment judicial per associació il·lícita realitzat entre el 20 i el 22 de desembre de 1973 contra deu dirigents de les aleshores il·legals Comissions Obreres, els quals havien estat detenguts el juny de 1972 mentre realitzaven una reunió al convent dels Oblats de Pozuelo de Alarcón. Com és sabut, el judici coincidí amb l'atemptat que provocà la mort del vicepresident del govern espanyol Luis Carrero Blanco, circumstància que sens dubte influí en el seu desenvolupament i desenllaç. Finalment, la sentència establí penes d'entre 20 i 4 anys de presó per a Marcelino Camacho, Nicolás Sartorius, Miguel Ángel Zamora, Pedro Santiesteban, Eduardo Saborido, Francisco García Salve, Luis Fernández, Francisco Acosta, Juan Muñiz Zapico i Fernando Soto, tot i que posteriorment el Tribunal Suprem les rebaixà considerablement. Els condemnats no sortiren en llibertat, gràcies a un indult, fins el 25 de novembre de 1975. Durant tot aquest temps romangueren a la presó de Carabanchel.

L'impacte d'aquest procés fou extraordinari tant dins Espanya com a l'exterior. Cal tenir en compte que, des de la seva formació, les Comissions Obreres havien esdevingut un dels àmbits principals de lluita activa contra la dictadura. L'opció per unes novedoses formes d'acció col·lectiva que combinaven la representació directa en els centres de treball amb la penetració en les estructures del sindicalisme vertical i l'agitació clandestina permeté una expansió organitzativa que, malgrat els daltabaixos, generà considerables maldecaps a les autoritats de la dictadura. No debades, un informe intern elaborat pels serveis d'informació franquista el 1971 les havia definides com a la principal força contrària al regim, capaç ni més ni menys que de *"llevar al país a una situación de caos y a metas revolucionarias del más alto nivel"*. global.

De fet, malgrat l'inevitable impacte de la detenció i judici als *"diez de Carabanchel"*, al llarg dels anys següents les Comissions Obreres mantingueren el seu pols contra la dictadura, circumstància que possibilità l'èxit de les Candidatures Unitàries i Democràtiques a les eleccions sindicals de 1975.

Les forces de l'oposició anti-franquista i, en particular, les pròpies Comissions Obreres i el PCE usaren el Procés 1.001 com a eina mobilitzadora i de denúncia contra la repressió franquista. És significatiu, des del punt de vista de l'estudi de les cultures polítiques de la resistència a la dictadura, el debat intern que es generà entorn de si era adient o no referir-se als encausats com *"Marcelino Camacho y sus compañeros"*. La necessitat que històricament ha tingut el moviment obrer de comptar amb símbols de referència que facilitin l'adhesió emocional de la militància cap a figures concretes, xocava aleshores amb el desig d'evitar l'excessiva personalització en un sol dirigent.

Manifestació a París (1973) per l'amnistia

Les Balears no restaren al marge de les repercussions d'aquest procés. Tot i que la formació de les Comissions Obreres a les Illes havia estat tardana, des de 1973 havia iniciat un procés de reestructuració i comptava amb una presència creixent en sectors laborals clau com la Construcció i l'Hoteleria. Ens consta que al llarg de 1973-74 la solidaritat amb els dirigents de Comissions Obreres empresonats fou un dels eixos de l'activitat clandestina de l'organització provincial del PCE. Altrament, en aquells dies de desembre de 1973 es practicaren detencions d'estudiants illencs com Joan Piquer, Josep Valero, Josep Dolç, Celestí Alomar i Eusebi Riera, als quals se'ls intervingué material dels Comitès de Curs. Sens dubte, l'ambient del moment perjudicà els joves, els quals patiren maltractaments a les dependències policials.

Ja el febrer de 1975 tengué lloc a Palma una manifestació de solidaritat amb els condemnats pel 1.001, en coincidència amb la vista del recurs de cassació interposat davant del Tribunal Suprem. L'acte de protesta aplegà uns 500 participants i constituí, segons les nostres notícies, la principal mobilització al carrer desenvolupada a Mallorca entre l'esclat de la Guerra Civil i la mort de Franco. **F**

Cimera a Varsòvia

Ignasi Barjau

Membre de l'Ateneu Pere Mascaró

Ha tingut lloc a finals de novembre i principis de desembre de l'any ara ja finalitzat 2013 a Varsòvia, la enèsima Cimera del Clima promoguda per les Nacions Unides -UN. Èxit? Fracàs? Quin ha estat el resultat?

No estic molt al corrent dels darrers debats ecologistes, però pegant una ullada superficial als cercadors dels principals diaris globals un treu la impressió que depèn de com li ha anat en la fira.

De fet, Varsòvia és la capital de Polònia i de seguida cercant surten enllaços amb el 'lobby del carbó' del qual Polònia, després de la Xina i els Estats Units, n'és un dels principals productors mundials, i al qual hi pertany. Encara que els auspicis de la Cimera foren de les Nacions Unides, l'organització material va córrer a càrrec del Govern polonès i patrocinada o "esponsoritzada" pel Consorci internacional de Productors de Carbó amb seu a Londres.

Del que s'anava tractant, era un dels temes principals de la convocatòria, era el grau i la mesura més o menys perjudicial de l'efecte, de l'extracció del Carbó per part de la indústria minera i la posterior crema del mateix a les centrals tèrmiques d'energia elèctrica per a generar electricitat, en els gasos d'hivernacle causants del canvi climàtic ara també més conegut com a clima global.

Després d'unes primeres setmanes de Cimera, i davant la verborietat i la inoperativitat de tot allò que s'estava discutint i no decidint, es va plantejar el walk out que va sortir a l'aire en els mitjans de comunicació. És a dir sortir de la Cimera per a protestar fora i caminar.

Els que caminaven eren: *trade unions* és a dir sindicats, ong's (per al desenvolupament, ecologistes...), els representants dels països pobres (països en vies de desenvolupament) i JOVES ORGANITZATS. Van organitzar una manifestació amb gran repercussió mediàtica que anava encapçalada per una pancarta en la qual es llegia 'Adelante!(sic): They talk, us walk', *They talk we walk, They talk our walk* 'Adelante! Parlen, nosaltres a peu, Ells parlen, caminem, Parlen, la nostra camina-da.

Finalment, la Cimera va allargar-se un dia més i s'aconseguí un acord de mínims sobre pol·luidors i gasos, per arribar a la propera de París el 2015.

T'adones amic, t'adones company, haurem de seguir caminant!. **F**

trinxera municipal

Miquel Gelavert, Sineuers Independents: Recuperant el poder de les pa- raules, treballant pel bé comú.

Llorenç Carrió

En Miquel m'espera en el *s'É cafè* de Sineu. Aquest fonema [e] tan característic i tan genuí del poble impacta a l'instant, però després passa a ser el més normal del món. No sé com ho deuen definir això els nostres amics del *Círculo Baleá*, sé del cert però que no s'hi deuen acabar de sentir a gust... Alguna reminiscència catalana hi deuen veure!

En Miquel des del primer moment es mostra com una persona molt propera, els seus veïns el saluden quan entren al cafè. Ell riu i afirma que ell sí que n'és de polític, que tot plegat és política i se'n sent orgullós. Recorda una anècdota quan va ser un dels que encaçalaren la Plataforma contra autopistes: un veïnat li va acabar demanant si cobrava per fer el que feia... Ell va acabar dient que sí. Hi ha gent que no entendre mai que el bé comú és el millor pel qual un pot lluitar, però en Miquel no és d'aquests, ans al contrari.

Una vegada fetes les presentacions començam a parlar de Sineu. Sineu apassiona en Miquel i això es nota. Veu el poble com un niu d'oportunitats. Com ell afirma no trobareu cap altre municipi de menys de quatre mil habitants que tenguí el patrimoni que tenim, amb un tren que et pot portar a Palma, Inca o Manacor, com tampoc un altre on els nins i nines puguin estar escolaritzats gratuïtament des dels 3 fins als 18 anys sense sortir del poble... Però, sempre hi ha un emperò en aquesta vida, la inoperància del Consistori municipal fa que les potencialitats del poble no s'aprofitin gaire.

Pel que fa a la política municipal, en Miquel defensa que si l'esquerra fa pinya, la dreta no hi té cap possibilitat al poble, però aquesta lliçó és difícil d'aprendre i molt fàcil d'oblidar. Els Sineuers Independents són una coalició electoral que aglutinà tota l'esquerra i és definí des de sempre com a nacionalista. Així el SI aconseguí majories absolutes consecutives des de 1979 fins al 1998. Vint anys, cosa que no és gens fàcil.

Després, el PSOE i ERC han sortit de la coalició i els resultats no han tornat a ser els mateixos. Sols amb una moció de censura del 2001 SI ha tornat a tenir la batlia, però no fou ben entesa i a partir d'aquí PP i UM (ara Convergència) s'han imposat en coalició, s'entenen tant que fins i tot els caps de llista són cosins germans...

Actualment, per tal de canviar aquesta situació des de SI s'ha plantejat recuperar la unitat d'acció de tota l'esquerra. Així, s'ha posat a fer fena i després de llargues negociacions, el proper 31 de gener es farà l'assemblea constituent d'un nou partit local que aglutinarà totes les sensibilitats de l'esquerra i que vol funcionar de manera assembleària.

Paral·lelament, s'està organitzant la Junta local de MÉS amb afiliats dels diferents partits i també independents.

Per començar amb la política local, la primera cosa que en Miquel comenta és l'immobilisme del Consistori. Els populars tenen cinc regidors, més els dos convergents, però la única política municipal que es dur a terme són el mercat i les fires de primavera i tardor. Els regidors cobren quatre-cents euros i a més en Pep Oliver de Convergència hi té dedicació exclusiva a l'Ajuntament, així com el batle Pere Joan que és "assessor" del Parlament. Moltes mans per tanta poca feina. Així, l'únic projecte propi portat a terme ha estat restaurar l'Oratori de Sant Josep a l'Hospici, però havia rebut ajudes per arreglar l'edifici de Ses Quatreteres i finalment les ha tornat per no dur-lo a terme.

Amb l'arribada del 2013 del nou batle Pere Joan (abans ho havia estat el convergent Oliver) es va prometre resoldre els problemes circulatoris i fer un autèntica reforma circulatoria, però encara no ha començat. A més, s'ha promès fer un pla turístic per a Sineu, ajornat *sine die*.

Mentre els serveis al ciutadà cada vegada s'estan deteriorant més. La Mancomunitat cada vegada és més precària i l'Ajuntament no s'atreveix a fer-se càrrec dels serveis que desapareixen com sí fan en altres llocs. Sembla que la propera víctima pot ser l'Escola de Música. Sineu no és Suïssa deu pensar el Batle, el dret a l'educació musical dels sineuers és una quimera.

Un projecte que frega el ridícul més espantós és el catàleg patrimonial. Començat ja al 2002, encara es troba en un estat inicial.

S'hi duen facturats cinquanta mil euros, però encara no s'ha acabat. Aquest projecte el porta l'empresa Portal Forà que el seu gerent casualment és molt proper al batle i també causalment a una associació cultural en defensa de *lô nostrô*. Tot plegat molt curiós, això de la COSA NOSTRA... En canvi, el darrer Pacte de Progrés a instància de SI va aconseguir la declaració de Bé d'Interès Públic de tot el nucli històric, però això el Consistori no ho diu, no ho sap aprofitar.

Finalment pel que fa la participació ciutadana, ja podeu comptar. Hi ha una web municipal que no informa, l'oposició es veu obligada a haver d'anar al registre cada quinze dies per veure si hi ha cap documentació nova ja que l'Equip de govern no informa mai. L'Agenda local 21 que a l'anterior legislatura havia tengut força empenta, s'està deixant de banda. El fet que els ciutadans controlin de prop els governants no els agrada gens. En Miquel recorda que si no hagués estat pel control que SI va fer al Consistori l'anterior legislatura, la secretària municipal s'hauria autoimposat un suplement que no li corresponia i això encara ho estarien pagant tots els sineuers i sineueres. **F**

OFERTES SUBSCRIPCIONS

arabalears.cat

OFERTA 7+2

7 dies digital +
2 dies diari en paper
cap de setmana
(dissabte i diumenge)

3 mesos

47€

6 mesos

90€

1 any

175€

OFERTA 7+7

Edició diària
paper + digital

2 mesos

45€

68 € a partir del
segon bimestre

3 mesos

99€

6 mesos

180€

1 any

340€

OFERTA ON

Edició diària
digital

mensual

0,99€

9 € a partir del
segon mes

anual

95€

Opció d'entrega a domicili
o bescanviar per
VALS de l'ARA Balears
a qualsevol quiosc

Renovació automàtica
si no s'indica el contrari

cultura

El món sense albatros de Gary Snyder

Miquel Àngel Llauger

Escriptor i professor

Qui és Gary Snyder?. La presentació ha d'explicar que va néixer a San Francisco el 1930 i que és un poeta de la generació *beatnik*, company d'Allen Ginsberg i de Jack Kerouac, que en va fer el protagonista de la seva novel·la *Els rodamons del Dharma*. És un home de lletres de biografia intensa: va fer feina de mariner a l'oceà Pacífic, de granger i de vigilant forestal per les Muntanyes Rocalloses. El 1975 va guanyar el premi Pulitzer de poesia. La presentació també ha d'incloure la referència als dotze anys viscuts al Japó, d'on va tornar impregnat dels ensenyaments del budisme zen. Snyder va ser un dels principals responsables de l'interès que es va desvetllar als Estats Units per l'espiritualitat oriental, de la qual va aprendre molt especialment el respecte reverencial per la naturalesa.

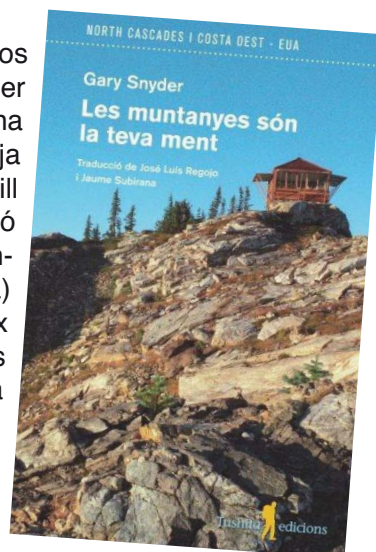
El personatge és, ja es veu, fascinant: tant, que corre el risc de fer ombra sobre l'interès de la seva obra literària. Ara, els lectors catalans en poden gaudir gràcies al volum de Tushita Edicions *Les muntanyes són la teva ment*, una antologia de poesia i assaig, amb introducció de José Luis Regojo i traduccions de propi Regojo i de Jaume Subirana. Llegiu-lo. Llegiu molt especialment els versos d'un home que descobreix un sentit de l'existència en el paisatge salvatge de les muntanyes de l'estat de Washington (costa del Pacífic dels EEUU) i de Califòrnia. Al cor d'aquest sentit, hi ha l'emoció del lligam amb les formes geològiques antiquíssimes, els rierols escumejants, els avets, els peixos de riu, els grans cèrvids i la volta d'estels que tot ho cobreix. "Diguin el que diguin els nombres, els pics nevats són sempre molt més amunt que allà on puguin arribar els avions", diu la bella cita que els editors han triat per cloure el recull.

Al primer dels dos assajos inclosos al llibre (que es poden llegir com a manifestos d'aquell corrent de l'ecologisme que sovint s'ha anomenat *deep ecology*), Snyder conta que, durant nous mesos, va fer feina en un vaixell de càrrega que travessava el Pacífic.

Diu que el varen impressionar especialment dues coses: els estels, nit rere nit, i les aus de l'oceà. "M'encantava", diu, "mirar els albatros." I ens explica que va aprendre que un albatros errant pot volar un milió de milles durant la seva vida. Anys després, continua l'assaig, Snyder va conèixer un estudi que descrivia el brusc descens del nombre d'albatros arreu del món. La dada fins i tot va merèixer un editorial del *New York Times*, l'any 1975. Les causes s'han d'anar a cercar en els mètodes de la pesca industrial. Snyder hi va veure un signe particularment devastador de guerra de l'home contra la naturalesa.

L'albatros no és un ocell qualsevol en la història de la poesia occidental. En un dels seus poemes més famosos, Charles Baudelaire en va fer l'emblema de l'artista romàntic: l'esperit que sap elevar-se majestuosament, però que se sent maldestre i és objecte de menyspreu quan baixa a viure entre els altres homes. Trobam un altre albatros, potser més proper a Snyder, al llarg poema narratiu *The rime of the Ancient Mariner*, de l'anglès Samuel Taylor Coleridge. Un vaixell pateix una estanya venjança perquè un dels seus mariners havia matat un d'aquests ocells: un acte de crueltat que Coleridge, un dels primers romàntics, ja presenta com una fractura entre home i naturalesa. El més curiós, però, és que Snyder es refereix al gran ocell de l'oceà amb una citació entre cometes que no és ni del poema de Baudelaire ni del de Coleridge: parla dels "distingits estrangers vinguts a visitar-nos d'un altre món". L'expressió és de Frederick Law Olmsted, cèlebre arquitecte paisatgístic responsable, entre d'altres coses, del Central Park de Nova York, que la va escriure per parlar... de les sequoies gegants de Yosemite. Els ocells gegantins i els arbres gegantins, molt adequadament, es lliguen en la naturalesa sacralitzada de Snyder.

Un món amb menys albatros és, doncs, un món pitjor per als amants de la poesia. Una ràpida consulta a la llista roja d'espècies en perill d'extinció de la UICN (Unió Internacional per a la Conservació de la Naturalesa) ens informa que ara mateix hi ha quatre espècies d'albatros que tenen la supervivència compromesa. Dues es troben en la categoria de les espècies "gairebé amenaçades", i dues en la categoria, més crítica, de les que estan "en perill". En un dels quatre casos, l'estat de la població és estable, en els altres tres és decreixent. **F**

Antònia Font, la normalitat sorprenent

Macià Calafat

La desaparició d'Antònia Font i d'Obrint Pas posa punt i final a una època de la música cantada en català. D'estils i ideologies molt diferents, els dos grups han coincidit en el seu origen perifèric –si considerem Barcelona com al motor principal de la cultura catalana– i en la seva importància com a creadors d'un imaginari col·lectiu que ha superat el local per arribar al conjunt dels Països Catalans i més enllà.

Ha arribat el moment de fer un balanç del que ha significat Antònia Font per a la nostra cultura. El grup, fill inesperat i tardà del boom del rock català dels anys noranta, ha estat important per diferents motius. En primer lloc, per la seva qualitat musical i per l'originalitat de les seves lletres, obra del guitarrista, lletrista i *alma mater* de la banda, Joan Miquel Oliver. Oliver, que no ha partit de cap tradició musical autòctona –les possibles influències de Jaume Sisa, Quimi Portet o altres cantautors més o menys galàctics mai no han estat reconegudes–, ha innovat musicalment i ha creat un món poètic personal basat en la quotidianitat. S'ha acabat donant la paradoxa que un grup que en els seus orígens havia estat molt de revetla, hagi acabat la seva trajectòria convertit en la formació de culte dels *indies* barcelonins. Un fet que, sens dubte, haurà provocat més d'una rialla irònica al mateix Oliver.

En segon lloc, Antònia Font ha estat important perquè, sense voler-ho, ha inaugurat –ha estat el precursor– d'una nova

fornada de la música en català; una fornada que s'ha allunyat volgudament de l'estil de grups com Els Pets o Sopa de Cabra, formacions que han gaudit d'una gran popularitat, però amb un interès artístic menor. La funció d'Antònia Font, si un cas, ha estat arreplegar un públic que s'havia anat fent gran i que ja demanava unes músiques i unes lletres més elaborades. D'aquesta manera ha obert el camí a altres artistes que s'han animat a seguir el camí traçat.

El fet és que el producte ha aconseguit interessar alhora al públic adult sense perdre el favor de l'adolescent.

En tercer lloc, i des d'una perspectiva purament mallorquina, Antònia Font ha estat un fenomen que no s'havia produït des de l'aparició, els anys setanta, de Maria del Mar Bonet. Amb la diferència que, mentre el públic mallorquí de Bonet era minoritari, el d'Antònia Font ha estat nombrós gairebé des dels començaments –i això en si ja és un indicatiu del creixent interès dels mallorquins per la música cantada en la seva llengua. Amb Antònia Font Mallorca ha fet una aportació de primer nivell a la música catalana, amb les conseqüències positives que això ha tingut, localment, en l'ampliació del mercat de consumidors de productes culturals en català. Des d'aquesta perspectiva, Antònia Font ha fet més per la normalització lingüística i cultural del nostre país que més d'una campanya institucional.

Malgrat tot, cal remarcar el fet que el grup, des de molts punts de vista, ha estat una flor que no ha fet estiu. Si, com demostra l'exemple de Maria del Mar Bonet i de nombrosos escriptors i creadors, un artista mallorquí no acaba d'estar econòmicament consolidat fins que triomfa a Barcelona, és clar que no hi ha hagut cap altre grup mallorquí que hagi aconseguit fer aquesta passa. Podríem pensar que el panorama musical mallorquí presenta deficiències, malgrat la qualitat remarcable de molts de grups. I aquestes deficiències tenen a veure amb l'exigüitat del propi mercat local, demogràficament molt més limitat que el valencià; amb les dificultats econòmiques que representa per als grups haver de sortir de Mallorca; i amb la manca de suport d'uns governants que tenen com a objectiu l'extermini de la cultura en català –i de la cultura en general– i que no la valoren com el que és: un sector econòmic important i un ambaixador de les Illes Balears arreu del món. A més, cal tenir en compte les disfuncions del mercat cultural i comunicatiu català, amb uns mitjans de comunicació del Principat poc atents a la cultura feta a la resta dels Països Catalans. D'IB3, millor ni parlar-ne.

En aquest context, Antònia Font ha estat un petit miracle. Han estat 14 anys de trajectòria i nou CD que són ja part de la memòria musical d'aquest país, amb una contribució important a la normalització de la nostra llengua. Francament, els trobarem a faltar, i hem de desitjar, pel futur cultural d'aquesta terra, que en el futur immediat sorgeixin desenes, centenars, d'Antònies Fonts. Serà un símptoma de que malgrat els intents d'anorrear-nos gaudim de bona salut i de que som capaços de fer productes propis d'una cultura normal. Mentrestant, ens quedarà la seva música **F**

31D: els premis de l'honor i la gratitud

Nanda Ramon

Mestra

Llorenç Cloquell, encorbatat en verd, va ser l'encarregat de conduir la gala de lliurament dels Premis 31 de Desembre que enguany arribaven a la seva 27a edició. I després de la tradicional salutació de Jaume Mateu, president de l'entitat, que va fer un repàs als atacs més recent a la llengua i cultura de Mallorca i que va cridar a la feina col·lectiva per redreçar la situació, es va passar al lliurament dels premis. Un premi que, com cada any, volen reconèixer aquelles persones i entitats que han fet una tasca important a favor de la llengua, la cultura i les senyes d'identitat pròpies.

El Premi Francesc de Borja Moll, que distingeix una entitat que, a les Illes Balears, s'ha destacat per la seva dedicació a la normalització de la llengua i la cultura catalanes, i a l'aprofundiment de la identitat nacional va ser per al projecte de la Viquipèdia, l'edició en llengua catalana de l'enciclopèdia lliure en línia Wikipedia, creada el 2001, que actualment conté prop de mig milió d'entrades, fet que la situen en el quinzè lloc entre totes les diferents edicions.

El Premi Emili Darder, que distingeix una iniciativa o experiència en el camp de l'educació, l'ensenyament o el lleure, va ser concedit a Escola de Música Ireneu Segarra de Palma, implantada ara fa 31 anys, i especialitzada en l'aplicació del mètode que porta el nom del monjo montserratí. Un mètode que, a partir de la música materna, de les cançons de bres i de jocs infantils, pretén desvetllar i desenvolupar la sensibilitat musical; afavorir el coneixement del llenguatge musical; formar criteris personals de valoració estètica i desvetllar vocacions per a una dedicació més especialitzada.

Antoni Bibiloni, en nom del Centre Cultural Sarau Alcudienc, va ser l'encarregat de recollir i agrair el Premi Bartomeu Oliver, que distingeix una activitat cívica (de dinamització cultural, de recuperació lingüística, de revalorització de la cultura popular...) desenvolupada en un determinat àmbit territorial o social, o el treball que contribueixi a la recerca o millor coneixement d'aquest àmbit.

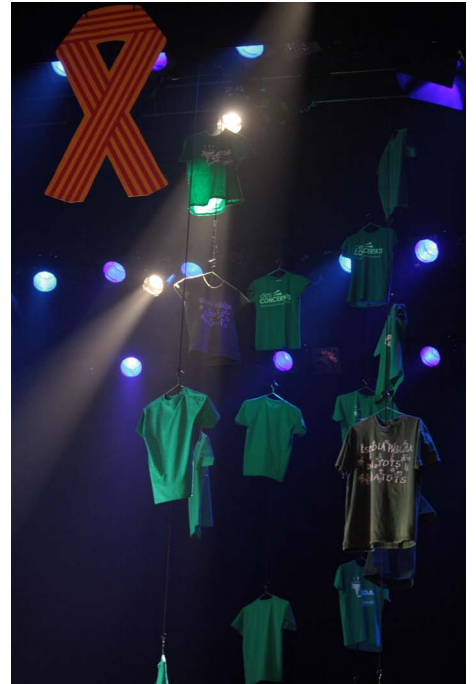
La impressionant tasca del Dr. Gabriel Bibiloni en el seu llibre *Els carrers de Palma. Toponímia i patrimoni de la ciutat*, va ser guardonada amb el Premi Miquel dels Sants Oliver, que distingeix un treball que pren el passat o el present de les Illes Balears com a camp d'investigació o objecte d'estudi. Al seu parlament, el Dr. Bibiloni, va voler referir-se a Miquel dels Sants Oliver, qui, fa més de 100 anys "va ser artífex del despertar irreversible de la nostra consciència com a poble".

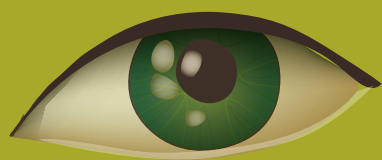
En aquesta edició, Jaume Miró Adrover va ser el jove guardonat amb el Premi Bartomeu Rosselló-Pòrcel, que distingeix una persona o col·lectiu jove que ha excel·lit en el camp de l'animació cultural, de la investigació o de la creació. I és per això és va considerar que aquest jove dramaturg, animador cultural i investigador de la Guerra Civil en el llevant de Mallorca, indret en el qual ha aconseguit localitzar sis fosses comunes, era mereixedor del Premi Rosselló-Pòrcel en l'any del seu centenari.

David Pagès i Cassús va rebre el Premi Aina Moll per les seves nombroses activitats en el camp de l'activisme cultural i la defensa de la identitat nacional. Sense dubte, els moments més emotius de la vetlada varen ser els lliuraments dels premis Josep M. Llompart i Gabriel Alomar que reberen Tomeu Martí i l'Assemblea de Docents, respectivament.

De fet, tota la nit va tenir un to marcadament reivindicatiu i va comptar amb múltiples referències a la lluita dels docents, que ha estat una de les gran fites de l'any 2013.

La vetlada es va completar amb les actuacions dels glossadors Mateu Xurí i Maribel Servera, i amb l'espectacle "De vida ardent" de Maria del Mar Bonet i Biel Mesquida. **F**

Aturem la repressió!